

Holânda yeni bir sulh teşebbüsünde bulunacak!

Holânda hükümeti Almanya müstemleke vermiye de razı!

Amsterdam, yapacağı toprak fedakârlığı için İngiltere ve Fransanın da aynı şekilde hareketlerini şart koşuyor

Holânda ordusunda mezuniyetlerin ilgası emri geri alındı

Paris, 20 (Hususi) — «Associated Press» muhabiri Amsterdamdan bildiriyor:

Holânda hükümeti, muharib devletler nezdinde yeni bir sulh teşebbüsünde bulunmağa karar vermiştir.

Holânda, harbe nihayet vermek üzere tarafından atılacak her adımın, bizzat kendi istiklâlinin muhafazasına hâdim olacağı kanaatindedir.

Bundan dolaydır ki, Holânda hükümeti, harbi sona erdirmek için elinden gelen her şeyi yapmağa hazırdır.

Aynı muhabire göre Holândanın yeni sulh teklifleri, Almanyayı alâkadar eden müstemleke meselelerini de ihtiva edecektir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Holânda kraliçesi ordusunu teftiş ediyor

Numan Menemencioğlu

Londraya giden heyetimiz

Ankara, 20 — Hariciye Vekâleti Umumi Kâtibi büyük elçi Numan Menemencioğlu bu akşam Londraya müteveccihen Ankaradan ayrılmıştır.

Menemencioğlu istasyonda Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Nafta Vekili Fuad Cebesoy, Maliye Vekili Fuad Ağralı, Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu ile Reiscümhur İsmet İnönü namına bayyaver (Devamı 8 inci sayfada)

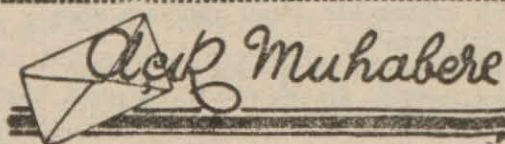
100.000 liralık vergi kaçırın sınaî müesseseler

Evvelki gün Emniyet Müdürlüğünün mühim bir vergi kaçakçılığı tahkikatile meşgul bulunduğunu yazmıştı.

Miktarı yüz bin liraya baliğ olduğu iddia olunan bu kaçakçılık hâdisesi, bir cürümüşhud sonunda tahkikat safhasına intikal etmiştir.

Aldığımız mütemmim malûmata göre suiistimal iddiasının mahiyeti şudur:

Şehrimizde bulunan sınaî bir müessesenin muhtelif defterler tutmak suretile (Devamı 8 inci sayfada)

Bu romanları kitab halinde tedarik edemezsiniz!

15 Birincikânun 938 de İ. Halkı imzasile İzmirden, 22 Şubat 939 da Behice imzasile Ankaradan, 3 Nisan 939 da Kemal Besim imzasile İstanbuldan mektub yazan okuyucularımıza

(Valide Sultanın gerdanlığı) ve (32 İlk teğrin), kitab şeklinde intişar etmiyecektir. Bu iki romanı ihtiva eden «Son Posta» nüshalarını idaremizden tedarik etmeniz de mümkün değildir. Mevcudları kalmamıştır. Müellifin sualimize verdiği bu cevabı size bildirirken Cevad Fehmi'nin yeni ve fevkalâde bir zabta romanını «Son Posta» için satın aldığımızı müjdelimiz.

Almanyadan Bulgaristana gelen tayyareler

Meçhul tayyarelerden biri Rumens - Yugoslav hududuna düştü

Belgrad, birkaç haftadanberi bu şekilde birçok tayyare filolarının Bulgaristana geçtiğini bildiriyor

Belgrad, 20 (A.A.) — Romanya - Yugoslavya hududunda Tuna üzerine alevler içinde meçhul bir tayyare düştü. Tayyare, işaretleri temyiz edilemeyen ve doğu-cenuba doğru ilerleyen bir filodan düştü. Diğer tayyareler durmadan yollarına devam etmişlerdir.

Düşen tayyarenin pilotu ölmüştür. Zannedildiğine göre, bunlar, birkaç haftadanberi müteaddid vesilelerle görüldüğü veçhile, Bulgaristana aid olarak Almanyadan gelen tayyarelerdir.

Sofya, 20 (A.A.) — Lord Lloyd Bükreşten buraya gelmiştir. Bulgaristanın ileri gelenlerle görüşmek üzere birkaç gün Sofyada kalacaktır.

Londra şehri üzerinde uçan Alman tayyareleri

Holândaclar bir Alman tayyaresini düşürdüler

Londra, 20 (Hususi) — Alman tayyareleri, bugün ilk defa olarak Londra üzerinde pek yüksekte uçmuşlardır.

Londra ve civardaki hava bataryaları derhal faaliyete geçerek, düşman tayyarelerini uzaklaştırmışlardır.

Orkney adaları ve İskoçya sahilleri üzerinde de Alman tayyareleri görülmüş, fakat bunlar da süratle geri döndürülmüşlerdir.

Geri dönen düşman tayyarelerinden biri, Şimal denizinde bir İngiliz destroyerine hücum etmiş, fakat hiçbir netice elde edememiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Londra radyosu türkçe neşriyat yapmaya başladı

Londra Büyük Elçimiz bir hitabe i a l etti

Londra 20 — Türkiye büyük elçisi Dr. Rüştü Aras bu akşam Türkiye saatle 18/55 de Londra radyosunun Türkiye neşriyatının küşadını yapmıştır.

Büyük elçi, bu servisin ne gibi ahval ve şerait içinde ihdas edildiğini kısaca izahtan sonra, şu anda ilk düşüncesinin Türk milletinin ve aziz kahraman Türk ordusunun müessesem timcüh ettiğini kaydeylemiş ve Türkiyeyi müttefik İngiliz İmparatorluğuna bağlayan hararetili dostluğa bilhassa işaret

(Devamı 8 inci sayfada)

Büyük Okyanusta esrarengiz kruvazör ve denizaltılar

Yokohama 20 — Domei ajansı bildiriyor:

Bir Japon kargosunun ve müteakiben de bir Holanda vapurunun kaptanları dün öğleden sonra Pasifik denizinde iki direkli esrarengiz bir kruvazör görülmüştür.

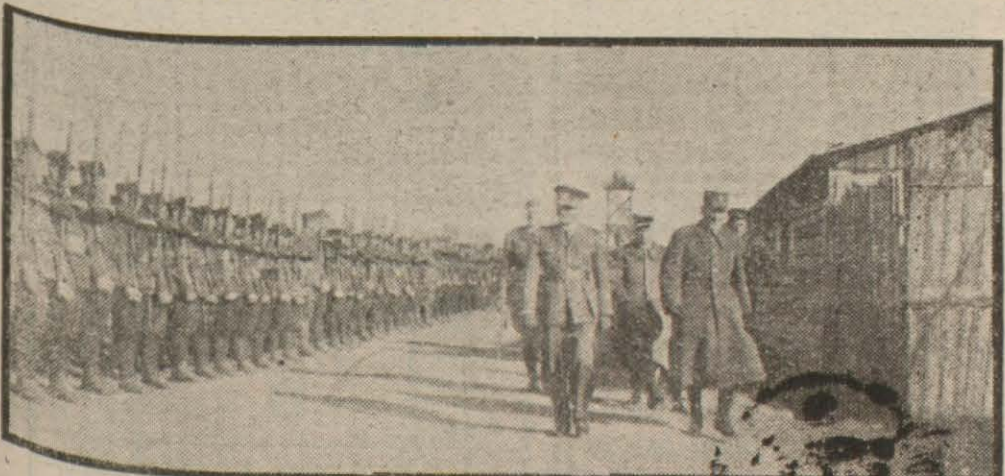
Holanda vapurunun kaptanı kruvazörü İzu yarım adasının 8 mil cenubun

da Japon kargosunun kaptanı da yarım adanın 20 mil cenubunda gördüğünü bildirmektedir.

Diğer taraftan aynı Japon kargosu Perşembe sabahı Kii ve Şikoku vilâyetlerini bağlayan kanalda milliyet meçhul büyük bir denizaltı gemisi görülmüştür.

Almanlar Pragdan başka Brnoda da tevkifat yapıyorlar

Prag sokaklarında makineli tüfeklerle mücehhez kit'alar geziyor, mevkuflar arasında Çek milisine mensub birçok zabıtlar ve efrad da var

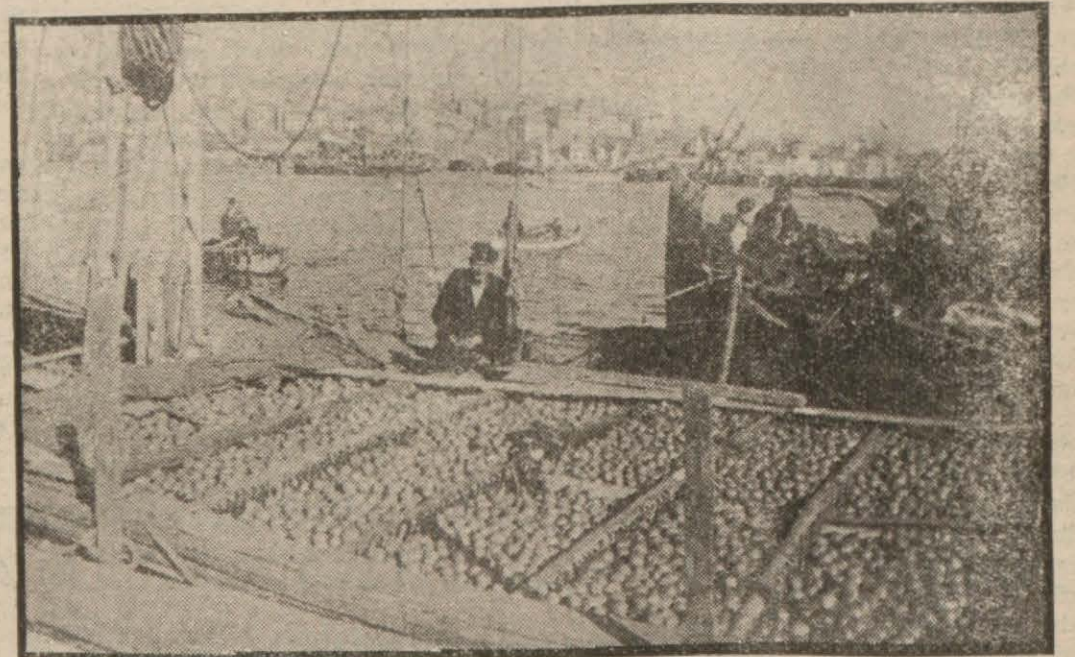

Fransadaki Çeklerden teşkil olunan kit'a teftiş ediyor

Londra, 20 (Royter) — Çekoslovakya sayısız tevkifata ve verilen idam hükümleri başgösteren ihtilâl hareketi, yapılmaktadır. (Devamı 8 inci sayfada)

Bu kış meyva bol ve ucuz olacak

Meyva hali önünde (elma - armud) yüklü motörler bekliyor, harb vaziyetine rağmen dış piyasalara da meyva sevğine çalışılıyor

Elma yüklü bir motör meyva hali önünde

Bu sene memleketimizde meyva çok bol olmuş, istihsal muntakalarından istihlak pazarlarına mühim miktarda meyva nakline başlanılmıştır. Meyva ve sebze halinin rihiminde beklemek- te olan birçok motörler dökme halinde elma ve armudla doludur. Bu tip elmalar 4 : 6, armudlar 4 : 5 kuruşa satılmaktadır. Muntazam am - (Devamı 2 nci sayfada)

Hergün

**Türk iktisadiyatının
Temeli: Sabit muvazeneli
Bir Türk fiati**

Yazan: Muhittin Birgen

Türkiyenin etatist bir gidış için de inkişaf eden son on beş senelik iktisadi hareketinin uğraşıp uğraşmadığı meselelerinden biri de fiat meselesidir. Çok büyük bir esefle kaydetmeğe mecburuz ki, yeni Türkiye, imparatorluğa nisbetle, Türk halk kütlesine, iktisad ve maişet bakımından en büyük nimet olarak ancak «sulh» ü vermiştir. Eğer bugün, Türk kütlesinin hükümlerini teşkil eden köyde düne nisbetle biraz refah varsa, nüfus artma hareketi düne nazaran bugün, bizi çok memnun etmeğe layık bir sürat kesbetmişse, bu her şeyden evvel ve her şeyden sonra «sulh» sayesinde mümkün olmuştur. Fakat, kapitülasyonsuz Türkiyenin, memleket iktisadiyatını ıslah için sarfettiği büyük emekler, bugünkünden büyük ve daha güzel neticeleer verebilirken bu netice elde edilememiştir. Birçok sahalarda yapılan hamlelerden çok noksan randıman alınmış ve Türkiyenin kalkınma hareketi, her sahada kendisini hissettiren eksiklikler içinde, yavaş gitmiştir.

Türkiyenin bu henüz, tanzim edilememiş olan noksanını, umumi bir görüşle yalnız bir fiat meselesi halinde müteale etmek, sade kabul değil, belki de bütün iktisadi ve içtimai hareketimizi toplu bir halde ifade edilmesi bakımından, en doğru bir usul olur. Son, on sene içinde, Türkiyede fiat, ne geniş bir iktisadi mübadele hareketinin ifadesi oldu, ne de milletin büyük kütlesinin refahı bakımından müsaide bir gidış takib etti. Bir kaç rakam, bize bu sahadaki noksanlarımızı çok canlı bir şekilde meydana koymaya kâfidir. Meselâ, 925 ve 929 seneleri arasında üzümlün vasatı fiatı takriben 35, incirin yirmi iki, pamuğun altmış, tütün iki yüz, zeytinyağının altmış ve ilh... olduğu halde bugün bu fiatlar, bu hadleri bulmaktan çok uzaktır. Bu on sene içinde bu fiatların feci surette sükkut devreleri dahi görüldü. Bir aralık beş kuruşa tütün satıldığını kilosu yirmi kuruşa geniş miqyasta tütün alınabildiği zamanları gördük. Bir çuval incirin, kendi nakliye ve ambalaj masrafları bile ödemenen fiatlarla satıldığını şahid olduk. Üzümlün on kuruş vasatını tutamadığı seneler oldu. Zeytinyağının, pamuğun, fındığın fiatlarında da bunlara benzer facialar temasa ettik.

Acaba, köy mahsullerinin bu suretle düşüşlerine mukabil, köy istihlak maddelerinde köylü lehinde bir salâh kaydedilebildi mi? Girişmek mecburiyetinde bulunduğumuz sanayi hareketinin muhtac olduğu himaye politikası bir tarafıtan, Türk iktisadiyatını Avrupalı iktisadi hâliyle hamlelerine karşı müdafaa zaruretlerine göre tesbit edilen gümrük tarifeleri diğer taraftan, bu sahadaki hatırı sayılır muvaffakiyetler elde edilmesine mâni oldu. Hattâ, ihracatı kolaylaştırmak veyahud memleketin tediyeye muvazenesini muhafaza etmek gibi gayelerle ihdas edilen muhtelif takas usulleri bir takım istihlak maddelerinin pahasızlaşmasını bile müsbet oldu. Seker, petrol ve nakliye gibi indirilip çıkarılması doğrudan doğruya hükümetin elinde bulunan fiat veya ücret hadlerinde umumî için yapılan tenzilatın köylü de istifade etmiş olmakla beraber, memleketin asıl fiat hareketlerinde ve refah şartlarında, on senedenberi köylünün lehine «sulh» ten başka bir iyilik kaydedilmiş değildir. Bilâkis, hükümet tarafından sarfedilen bütün gayretlere rağmen, köylü, senelik irad ve masraf muvazenesinde, on senedenberi daha müskül bir vaziyette karşı karşıya kalmıştır.

Türkiyenin en büyük meselesi, mutlaka halline mecbur olduğu en esaslı dava, bütün inkılâbın maddî ifadesi denilebilecek kadar mühim olan işi, büyük kütleyle alâkadar eden müsaide bir fiat muvazenesidir. İnkılâbın bütün muvaffakiyeti, bu problemin halli demektir.

Bu problemin halli için şimdiye kadar Türk hükümetleri bir takım tedbirlerle baş vurmaktan hâli kalmadılar. Fakat, bütün bu tedbirler, meselenin esaslı bir halinden ziyade, sırf ârazi tedavîye cahsan ve daha ziyade kısmî mahiyeti haiz şeylerden ibaret oldu. Hiçbir zaman, Türkiyenin muhtelif içtimai ve iktisadî zümrelerini alâkadar eden fiatlar arasında umumî ve devamlı bir ahenk ve muvazenenin ne suretle kurulabileceği mevzuu, bir kıl halinde ne ortaya konuldu, ne de bunun bu şekilde halli için herhangi bir teşebbüs vukua geldi.

Fakat, zaman geçtikçe ve yeni yeni hâdiselerle karşılaştıkça Türkiyenin bu davasını da ehemmiyet kesbetti. Bilhassa bugün, Türkiyenin bütün haricî mübadele sisteminde derin ve esaslı bir değişme devrinin önünde, bugün de bu meseleyi bütün derinliği ve ihfâsı ile müteale edip onu mekul bir hal istikametine doğru sevk etmeyecek olursak çok yakın zamanlarda bu ihmalin acı ve ağır neticeleerle karşılaşacağımızdan emin olabiliriz.

Fakat, inkişaf eden umumi dünya ahvali, Türkiyenin mübade-

Resimli Makale:

≡ Evvelâ yapınız, sonra söyleyiniz ≡

Yapmak istediği şeyi yapmadan bekleyen netice birçok ahvalde mahcubiyettir. Kefanızda besleyip büyüttüğünüz plâni tahakkuk edinceye kadar kendinize saklayınız, yapmamak ihtimalinden başka rakibinize fikir vermek tehlikesi de vardır.

SÖZ ARASINDA

**İncinler a acınua
Harb modatari**

Güllü, çiçekli miğfer şapkalar günnün modasıdır. İngiliz ve Fransız kadınları harb havası içinde dahi moda iptilâlarında bir türlü vazgeçemiyorlar. Fransız kadınları bu şapkaların üstünü dal ve çalı çırpı parçalarıyla de süslemektedirler.

dele iktisadiyatında yeni bir dönüm noktası vücutte getirdi. Türkiye, bu nokta etrafında yapmakta olduğu ve daha doğrusu yapacağı hareketle, yeni bir iktisad devrine girmiş bulunacaktır. Üçüncü ayı geçmek üzere bulunan bu yeni devir içinde, şimdiye kadar Türkiye ne sarıh bir vaziyet almış, ne de kat'i kararlarını vermiştir. Bugünlük, bütün işler, harb ile beraber meydana gelen fevkalâde şartlardan mütevellid meseleleri günü gününe halle çalışmaktan ibaret olan bir usul içinde inkişaf ediyor. Türkiyenin mübadele iktisadiyatını esaslı surette tanzim etmek ve Türk kütlesi için müsaide bir fiat muvazenesi temin etmeye bakımdan hemen hemen hiçbir şey yapılmış değildir. Ne yapılacaksa, bundan sonra yapılacaktır.

Türkiyede kütle menfaatlerine uygun bir fiat muvazenesi vücutte getirmek için bir hamlede başarılabilir bir dava olmadığımızı söylemek, hakikat keşfetmek değildir. Hattâ, bu işin bir senede üç senede tahakkuk ettirilebileceğini iddia etmek dahi, ancak işin büyüklüğünü, problemin karşıklığını ve derinliğini inkâr etmekle mümkün olabilir. Bu meselenin tam bir halli, ancak senelerce sürülecek mesai ile kâbilirdir. Birçok ahvalde, bizim tam yapmaya muvaffak olduğumuzu zannettiğimiz esasların, dünya ahvalinde zuhura gelebilecek herhangi bir değişime ile bir hamlede yıkıldığını görmemiz bile mümkündür. Bunun için, kolay muvaffakiyetten kaçınmaya, sabırlı olmaya, ya-

Hergün bir fıkra

**Yeniçeri ağası kadar
bilecek misin ?!**

Bir genç adamla, bir ihtiyar kadın aynı zamanda Zeyrek yokuşunu çıkıyorlarmış. Yeniçeri ağası da orada bir evden çıkmış. Genç adam, ihtiyar kadını görmüş. Adama seslenmiş:

— Utanmıyor musun sen, ihtiyar anan yokuşu çıkamıyor, onu sırtına alsana.

Genç adam cevap vermiş:
— O benim anam değil ağa!
— Anan, diyorum sana, haydi sırtına al götür.

Genç adam kadını sırtına almış, kan ter içinde yokuşu çıkmış. Yokuşun başında kardeşine rast gelmiş, kardeşi sormuş:

— Sırtında taşıdığıın bu ihtiyar kadını kim?

— Kim olacak, tanımadın mı, anamız.

— Nasıl anamız olur, bizim anamız dört sene evvel öldü.

— Haydi oradan, sen Yeniçeri ağası kadar bilecek misin?!

**Smigly Rydz Leh orduları
müfettişliğinden az edidi**

Alman — Polonya harbinde, Polonya ordularına başkumandanlık eden Mareşal Smigly Rydz, Leh müsellâh ordularının umumî müfettişliğinden azledilmiş, ve bu vazife yeni kurulan Polonya hükümetinin başvekili ve başkumandanı General Sikorskinin uhdesine geçmiştir. Smigly Leh lisanında «süratli» demektir. Mareşal Pilsudskinin ölümünden sonra Polonya ordusunun en yüksek rütbesine sahib olunca, kendisine bu lâkabı seçmişti.

vas, fakat, emin yürümeğe mecburuz. Yalnız bugün için değil, bugüne yarın için de çalışmak hakiki muvaffakiyetin yegâne şartıdır. Hattâ, yarının esaslı bir surette temini, bugün için bizden bir fedakârlık isteyecekse, bunu yapmayı göze almak müreccaktır.

Türkiye, kendisine mahsus bir fiat muvazenesi tesisine muhtacdır. Bu muvazene, bugünlük ancak imkân nisbetleri dairesinde tesise çalışabiliriz. Fakat, çalışırken, bu yeni devirde olsun, yegâne endişemiz, sağlam temel, tam hesap ve yarın için azamî emniyet gayesi olmalıdır. Bir gün, bir hafta, bir ay veya sene yaşayacak ve sonra ölecek olan her plân, bu memleketi ancak zarar vermiştir. Artık bu usulden çıkmalıyız.

Muhittin Birgen

**Hitleri temsil eden
İngiliz delikanlısı**

Geçenlerde Londra radyosunda «Nazilğin tarihi» isimli bir skeç oynanmış, bütün radyo dinleyicileri Hitler rolünü yapan aktörü merak etmişlerdi. Bu rolü yapan resmini gördüğümüz 28 yaşlarında Marius Goring isminde bir İngiliz delikanlısıdır.

Garib bir kitabe

Amerikada Massachusetts mezarlığında yeni bir kitabe görülmüştür. Bu kitabe herkesin nazarı dikkatini celb etmiştir. Amerikan gazeteleri bile buna yer vermişlerdir. Kitabenin ayne tercümesi şudur:

«Burada medfun bulunan James Radomdur. Eylül 1939 da vefat etmiştir.

Dul kalan zevcesi teselliye muhtac bir haldedir. 24 yaşındadır. İyi bir zevce olacak evsafa maliktir. Adresi şudur:

Tsertz sokağı numara 10 madam James Radom. Tavsiye edilir!

Dul kadını teselli etmeye gidenlerin sayısını gazeteler yazmadılar...

Fakat bu kitabe dolayısıyla bu şehrin ilânat acentası ile belediye mezarlıklar müdürlüğü arasında bir ihtilâf çıkmıştır.

Mezarlıklar müdürlüğü kitabeyi ilân saymakta ve ilân ücreti istemektedir. Kitabeyi tanzim eden ilânat acentası ise bunun bir ilân olmadığını, sadece ölünün son arzusu olduğunu ileri sürmektedir. Mesele halen mahkemeye intikal etmemiştir.

Sözün Kısası

**Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı**

Bu kiş meyva bol
ve ucuz olacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

balajlarla gelen Amasya cinsi elmalar 10 : 25, Ankara armudları 15 : 25 kurustur.

Henüz mevsim başlangıcı olduğu halde şehrimize mühim miktarda portakal da gelmeğe başlamıştır. Bunların fiatları da geçen seneye nazaran hayli ucuzdur. 80 lik Dörtüyl portakallar iki yüz, yüzlük ve iki yüzlük sandıklar 150 kurustur.

Hataydan da mühim miktarda limon gelmekte, bir müddettenberi başlıyan limon pahalılığı zail olmaktadır. 300 lük sandıklar 7 liraya düşmüştür.

Geçen seneler dış piyasalara yaş meyva ihracı için yapılan tedbirler iyi netice vermiş ve bu sene için daha geniş miqyasta ihracat yapmak üzere hazırlıklara geçmiştir. Fakat Avrupada harbin başlaması ortaya birçok müşküller çıkarmıştır. Şimdilik yalnız Mısır ve Filistin ihracat yapılmakta ve İngiltereye de meyva sevki için temaslara geçilmiş bulunmaktadır.

Ticaret Vekâleti meyva ve sebze satış birliği dış piyasalarda meyvalarımızın rağbetini temin için büyük mesai sarfetmekte, muntazam ambalajlar dahilinde aynı büyüklük ve evsafa malların sevkiine ehemmiyet vermektedir.

Birlik aynı şekilde dahilde de sürümü artırmak için muntazam ve muhtelif eb'adda ambalajlarla ucuz meyva satışına başlamış ve şehrin 4 muhtelif semtinde açtığı perakende satış yerlerinde de ucuzluk ve nefasete dikkat edilerek halkın rağbeti celbedilmiştir.

Yapılan tetkikler sonunda bu satış yerleri artırılacak ve halka ucuz meyva arz edilerek istihlak artırılabilecek, istihsal muntakalarında meyvaların çürütülmesi mahal kırılmamağa çalışacaktır. Alâkadarlardan alınan malûmata göre bu sene şehrimizdeki meyva ucuzluğu nisbeti geçen senelere nazaran şimdiden yüzde 30 u bulmuştur.

Yabancı diller mektebinde
tedrisata başlandı

Üniversite Yabancı Diller mektebinde dününden itibaren tedrisata başlanmıştır. Lisan dersleri için fakülteler mesaisi haricinde sabahları saat 8 den 9 a, akşamları da 6 dan 7-8 e kadar zaman ayrılmıştır.

Maarif Vekâleti, Yabancı Diller mektebi talimatnamesinde bazı tadiller yapmış ve keyfiyeti birkaç gün evvel alâkadarlara bildirmiştir. Bu tadillâta göre, Yabancı Diller mektebine devam mecburiyeti kaldırılmıştır. Ancak devlet hesabına okuyan veyahud burs alan mecburî hizmete tâbi talebeler lisan kurlarına devam mecbur tutulmuşlardır. Serbest olarak Üniversitede okuyan talebeler devam mecburiyetine tâbi değildirler. Talebeler kurlara devam edip etmeyeceklerini bir beyanname ile mekteb idaresine bildirecekler, devam etmeyip kabul edenler geçen senelerde olduğu gibi muntazaman dersleri takib edecekler, devam etmeyenler de sene sonunda imtihana tâbi tutulacaklardır.

Dün bir işçi arkadaşını yaraladı

Karamürsel kumaş fabrikasında çalışan Mustafa isiminde biri aynı servisteki arkadaş Remzi oğlu Hilmiyi başından ve vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette bıcaklamıştır. Hâdis fabrika atelyelerinden birinde çalışan bir kadın yüzünden çıkmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

TAKVİM

KİNCİTEŞRİN

Kasım 1938 1-55	21	Arabi 1354 Kasım 14
İkinciteşrin 8	Resmî 1939	

SALI

GÜNES		Şevval		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	52	8	11	12	28
2	05				
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	12	04	14	52	15
E.	7	12	44	12	—
					1 36

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Adli tıpta telefoncu Mehmed anlattı:

— İstanbul kazan, ben kepçe, ev arıyorum. İki çocuğum var, ev araştırmasında bazan onları da yanıma alıyorum.

«Çocukluya ev vermeyiz, diyorlar. O zaman çocukları

bir yere emanet ederek yalnız başıma dolaşmaya çıkarıyorum. Bu defa da:

«Bekâr ev vermeyiz» cevabını alıyorum, hülâsa benim vaziyetinde bulunan bir adam için anlaşılın İstanbulda ev yoktur.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Şimal denizinde sekiz gemi battı

Bu deniz facialarına serseri mayınlar sebep oldu, İngilizler mayınların Almanlar tarafından döküldüğünü bildiriyor, Almanlar ise aksini iddia ediyorlar

Brüksel 20 — Şiddetli fırtına yüzünden Belçika sahillerine bir çok mayınlar düşmüştür. Başka mayınlar da Şimal denizi istikametinde yüzmektedir. Almanlar, bu mayınların İngiliz mayınları olduğunu, İngilizler ise aksini iddia etmektedirler.

Londra 20 (Royter) — Şimal denizinde ticaret yolları üzerine bilâhtar dökülen Alman mayınları, son iki gün içinde birçok gemilerin batmasına sebep olmuşlardır.

Bu suretle batan gemiler şunlardır: Küçük hacimde «Vigmor» ve «Tor-gibera» balıkçı gemileri 3500 tonluk «Blak Hil» İngiliz gemisi, 5900 tonluk «Gracia» İtalyan gemisi, «Borgeson» İsveç, 7700 tonluk «Kariça Milica» Yugoslav ve 2400 tonluk «Kaunas» Litvanya gemileri.

Mareşal Voroşilofun İzmir şehrine gönderdiği hediyeler

İzmir, 20 (A.A.) — İzmir fahri hemşerisi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği müdafaası komiseri Mareşal Voroşilofun İzmir Belediyesine hediyeler edilmek üzere mahsusada imal ettirdiği büyük ve güzel bir otobüsü teslim etmek ve buna dair olan bir mektubu vermek üzere Ankara büyük elçisi B. Terentiev, İstanbul konsolosu B. Konstantin Gueorgulevski İzmir'e göndermiştir. Konstantin gün akşam Kadeş vapuru ile şehri-ze gelerek karşılanmıştır. Bu münasebetle Sovyet büyük elçisinin Belediye Reisi Dr. Behçet Uza gönderdiği mektubda Mareşalin İzmir şehrine karşı daimi surette muhafaza ettiği halisane hissiyatı ve bu güzel şehrin refahı ve Belediye Reisinin muvaffakiyeti hakkındaki temennilerinden bahsedilmektedir.

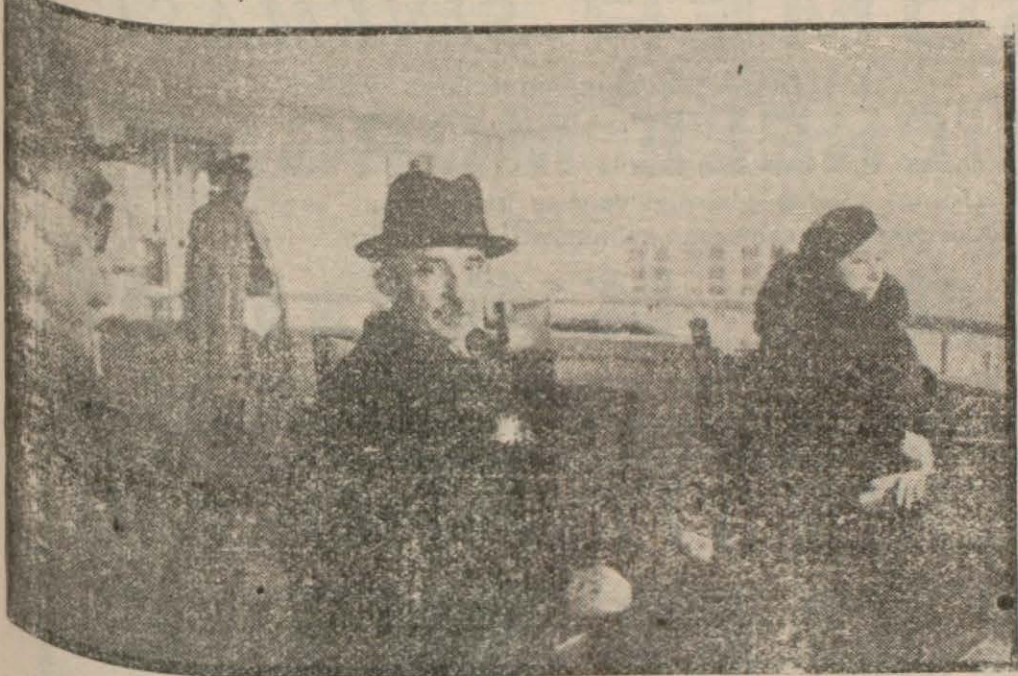
Belediye reisi buna verdiği cevabda Mareşalin bu kıymetli hissiyatından ve hediyesinden dolayı İzmir halkı namına teşekkürlerinin iblağını büyük elçiden rica etmiştir.

İzmir Belediyesi Sovyetler konsolosu şerefine yarın akşam Şehir gazinosunda mükellef bir ziyafet verecektir.

Anadoluda kar

Sarkı Karahisar, 20 (A.A.) — Kazamız dahilinde iki gündür havalarda bozuk gitmektedir. Dün gece kasabamıza üç santim kar düşmüştür. Eğribelde şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir.

Millî Şef ve Zonguldaklılar

Millî Şef evvelki gün Ankara'da at yarışlarını seyredenlerken

Zonguldak 20 (A.A.) — 16 Sonteshrin günü burada İnönü günü olarak kutlanmasında münasebetle Zonguldaklılar adına sunulan saygı ve bağlılık telgrafına Cumhurbaşkimimiz ve Millî Şefimiz şu suretle mukabele buyurmuşlardır:

«Simon Bolivar» gemisi bunlardan hariçtir. Yukarıda ismi geçen gemilerin mürettebatından çoğu kurtarılmış ise de, ölenler ve kaybolanlar da vardır.

Londra, 20 (A.A.) — Hafta tatli esnasında Almanya tarafından batırılan vapurlara iki tane daha inzınam etmiştir. Bunlar, 1200 tonluk Archbear kömür gemisi, henüz ismi söylenilmeyen bir Fransız gemisidir. Kömür gemisi mürettebatından 4 ü karaya çıkarılmış ve ağır yaralı olarak hastaneye nakledilmiştir. Tayfadan dokuzu kayıbdır.

Londra 20 (A.A.) — 4258 tonluk İngiliz Pensilva vapuru düşman tarafından batırılmıştır. Mürettebat kurtarılmıştır.

Alman - Sovyet ticari konuşmaları yolunda gitmiyormuş!

Stokholm 20 (A.A.) — Stokholm Tidningen gazetesinin Moskovadan aldığı malûmata göre, iki ay evvel başlamış bulunan Alman - Sovyet ticari müzakereleri, gittikçe artan müşküllerle karşılaşmaktadır. Haber verildiğine göre, Sovyetler, madenler gibi Alman harb sarayının fevkalâde muhtaç olduğu bazı iptidai maddeleri ihractan imtina etmektedirler. Çünkü Sovyetlerin de aynı maddelere ihtiyacı vardır.

Aynı gazeteye göre, Sovyetlerin, bu seneki istihsalâtı kendi sanayinin muhtaç olduğu dereceden az olması dolayısıyla çok miktarda maden ihrac edebilmeleri pek şüphelidir. Buna delil olarak, ham madde noksanı yüzünden birçok işlerin tatil edilmiş olması keyfiyeti ileri sürülmektedir.

İngiliz Harbiye Nazirinin Fransadaki temasları

Paris, 20 (Hususi) — Garb cephesindeki İngiliz ve Fransız askerlerini teftiş etmiş olan İngiliz harbiye nazırı Hor Belişa, bugün öğleyin başvekil Daladye şerefine bir ziyafet vermiş, bilâhare harbiye nezaretinde General Gam'en ve diğer askerî rüesa ile uzun süren bir görüşmede bulunmuştur.

Hor Belişa bu akşam tayyare ile Londra'ya dönmüştür.

Hatay meb'usları dün Millet Meclisinde and içtiler

Ankara, 20 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanmış ve celsenin açılışını müteakib intihab mazbataları kabul olunan Hatay meb'usları Abdülhak Mursaloğlu, Abdülhamit Türkmen, Bekir Sıtkı Kunt, Hamdi Selçuk ve Memet Tecirli and içtiler.

Meclis bundan sonra iskân kanunu muvakkat encümenine «Bütçe, Dahiliye, Hariciye, İktisad, Maliye, Millî Müdafaası, Sıhhat ve İctimai Muavenet» Encümenlerinden üçer, memurin kanunu muvakkat encümenine vekâletlerle mütenazır encümenlerden ikişer, orman kanunu muvakkat encümenine de «Adliye, Bütçe, Dahiliye, İktisad, Maliye, Millî Müdafaası, Ziraat» Encümenlerinden üçer aza seçilmesini tasvib ederek Cuma günü toplanmak üzere ictimaa nihayet verilmiştir.

Garb cephesinde son vaziyet

Paris 20 (A.A.) — Birkaç haftadan beri devam eden yağmurlar yüzünden cephe tam bir sükûnet hüküm sürmektedir. Rhin nehri ile diğer ırmaklar seviyesi tehlikeli bir şekilde yükseldiğinden cephedeki her türlü harb faaliyeti bilfiil durmuştur. Rhin nehrinin yükseldiği Almanlar tarafından daha fazladır. Almanlar bu yüzden suların taşmasına mâni olmak için mâniatlar inşa etmekle beraber ileri mevzilerinden bazılarını boşaltmışlardır.

Fransanın Ankara ve Moskova elçileri

Geçen Cuma günü Paris'ten şehrimize gelerek Ankara'ya gitmiş olan Fransanın Moskova büyük elçisi Naggjar, dün sabah Fransız büyük elçisi Massigli ile birlikte şehrimize dönmüştür.

B. Naggjar, ayın 24 ünde Odesa yolu ile Moskova'ya hareket edecektir.

B. Massigli ise, birkaç güne kadar Paris'e giderek, Türk - Fransız ticari münasebatının inkişafı hakkında alakadar makamlara temasta bulunacaktır.

Sovyet Rusya - Japonya münasebatı

Moskova 20 (A.A.) — Molotof ile Japon büyük elçisi Mogolistan - Manchukuo hududlarının tahdidine memur komisyon hakkında bir anlaşma imzalamışlardır.

Aynı zamanda Sovyet - Japon ticaret anlaşmasına esas olacak prensipler hakkında da Molotof ile Togo arasında görüş teatileri yapılmıştır. Bu temaslar her iki taraf arasında görüş birliği bulunduğunu isbat eylemiştir.

Sovyet Rusya ile Almanya arasında ahali mübadelesi

Moskova 20 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Garbi Ukranya ve Bielorusyada bulunan Almanlarla eski Polonya topraklarından Alman nüfuz muntakasına geçen kısımdaki Rusların ve Ukranyalıların mübadelesi hakkında 16 Teşrinvasanide Sovyetler Birliği ile Almanya arasında bir anlaşma imza edilmiştir.

Bu tahliye işlerine aid bütün ameli meseleler Sovyetler Birliği ile Almanya arasında tesis olunan dostluk mü-nasebetleri zihniyeti içinde halledilmiştir.

Polonyada neler oluyor?

Berlin, 20 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Alman ırkından olan Polonyalılar, Baltıktan gelen Almanlara yer vermek üzere, şarka doğru hicret edeceklerdir, Polonyaya dört Amerikalı gelmiştir. Bunlar, şimdiki Almanlar tarafından idare edilen işe yardımcı organizasyonunu ele alacaklardır.

100 bin Polonyalı esir, rencper fikdani hissedilen Almanyada ziraat işlerinde çalıştırılmaktadır

Romanya, Rusya ve Almanya

Ankaradaki Rumen elçiliğinin bir tekzibi

Ankara 20 (A.A.) — Romanya - Rusya hududunda bir Zigfrid hattı inşası için, von Papen'in Romanyaya Alman yardımını temin teklifinde bulunduğuna dair olarak bazı İngiliz ve Fransız gazetelerinde intişar eden haber, Romanyanın Ankara büyük elçisi tarafından kat'iyen tekzip edilmektedir.

İtalya, Türkiye ve Balkanlar

Roma, 20 (A.A.) — Roma radyoları tarafından neşredilip müphem olduğu anlaşılan beyanatta, Balkanların bolşevikleştirilmesi için yapılacak bütün teşebbüslerin İtalyanın derhal muhalefetine maruz kalacağı bildirilmektedir. Bu beyanata göre İtalya, Avrupa ihtilâfının büyümesine mâni olmağı ve Balkan memleketlerini de bunun dışında buldurmağı arzu etmektedir. İtalya, muhtelif Tuna memleketleriyle Balkanlardaki münasebetlerin iyileşmiş olmasından dolayı memnundur.

★

Londra, 20 (A.A.) — Garvin bugün «Observer» gazetesinde diyor ki:

Hitler ile Stalinin Balkanlarda kendilerine nüfuz muntakaları ayırmış oldukları haberleri belki de doğrudur. Ancak bu olsa olsa nazardır. Çünkü hakikatte Alman ve Sovyet emelleri arasında bu muntakada ahenk bulunması mümkün değildir.

Balkan milletleri bilirler ki, Alman ve Sovyetlerin Balkanlara hulûlü Balkan milletlerinin istiklallerinin sonudur. Türkiye ve İtalya birlikte Balkanları kat' olarak müdafaâ edebilirler.

Habsburg aile Paris'e göç etti

Brüksel, 20 (A.A.) — (D. N. B.): De Dag isimindeki Flaman gazetesi Habsburg ailesinin Belçikadaki Steenok Kergeel şatosunu tamamen terk ederek Avusturya'da tekrar iktidar mevkiine geçmek için daha iyi çalışabilmek üzere Paris'e gittiğini yazmaktadır.

Hindistanda Müslümanlarla Mecusiler arasında çarpışmalar

Bombay 20 — Müslümanlarla Mecusiler arasında Sukkar'da bir çarpışma olmuş ve 6 Müslüman, 5 Mecusi ölmüştür. 23 de yaralı vardır.

Bu muntakada örfi idare ilân edilmiştir.

Hariciye Vekâletinde iki tayin

Ankara 20 (A.A.) — Hariciye Vekâleti Kâtibi Umumliliği ikinci muavinliğine ikinci daire müdiri umumisi Numan Tahir Seymen ve ikinci daire müdiri umumiliğine de muavinliğinde bulunan Faik Hüseyin Hozar tayin edilmişlerdir.

Sabahın Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Harb propagandası

Yazar: Selim Raşid Emeç

Muhariblerin müstakbel askeri hareketleri tamamen meçhul görünmüyor. Bir ara, bunlardan Almanyanın garb cephesine saldırarak İngiliz - Fransız cephesini yarmaya teşebbüs edeceği hakkında samatalı rivayetler dolardı. Fakat aslı çıkmadı. Bu yalanın boşa çıktığı görülünce bu devletin bu sefer İsviçreye hücum edeceği işae edildi. O rivayetin de esassızlığı kısa zamanda anlaşıldı. Bu defa tehlike muntakası olarak Belçika ve Felemenk hududları gösterilmeye başlandı. İsrarla üzerinde durulan bu taarruz tasavvurlarından hiç birinin bir esasa istinad etmediği anlaşılmaya rağmen şimdi, yeni bir haber veriliyor. Almanya garb cephesinde bir şey yapamayacağını anıması üzerine plânını değiştirmiş ve şimdi Balkanlara saldırıya karar vermiştir. Zihinleri alt, üst eden, huzur ve sükûnu bozan bu şayialardan evvel, bu memleketler rahat rahat iş ve güçleriyle meşgul oluyorlardı. Haklarında türlü rivayetler ortaya çıkınca rahatları kaçtı. İsviçre seferberlik ilân edip tepeden tırnağa silâhlandı, Belçika ekser esnan erbabını hizmete çağırdı. Felemenk, hudud arazisinin bir kısmını nehir ve deniz sularına boğarak muhtemel tehlikeyi önlemeye çalıştı. Bir zamanlar, her türlü kuku ve endişeden uzak duran bu memleketlerin başına bugünden yarına harb felâketi cökegelmiş gibi bir hava yaratıldı. Halkın neşesi kaçtı. Düne kadar ocakları tüten yuvalara hüznün ve keder kanadı geldi. Çünkü dünyanın rahatını bozmak istiven propagandacılar, ahvallı kararlık göstermekte menfaat sahibi idiler. Zihinlere öyle nüfuz ettiler ki, insanlar, bugünden yarına felâketin tam kendisine karşılaşacakmış gibi titrer oldular. Halbuki hakikat, belki de bambaşka bir mahiyette idi. Fakat hic kimse yapılan propagandanın güttüğü hakiki hedefi seçemedi. Herkes, yaratılan korku havasını kâbusuna kendini kaptırdı. Milletlerin gözleri döndü, ordular, bugünden yarına harekete geçecekmiş gibi hazır bir vaziyete kondu. Bu hazırlıklar şüphesiz fena şeyler değillerdi. Amma, hakikatte haval ve bilhassa hususî maksadlar arasındaki mesafenin bilinmesi lâzımdı. Dünya, bunu kavrayamadı ve müthiş bir herb psikozu ile maneviyatını kaybettirdi. Sonraları vavas vavas kendine gelen insanlar yaratılan bu sunî havanın mahiyetini anlamadılar demiyiz, fakat olan olduktan sonra, işte bu, harb propagandasının ta kendisidir.

Selim Raşid Emeç

Edirne erkek talebe yurdunda yangın çıktı

Edirne 20 (Hususi) — Şehrimiz erkek talebe yurdunda saat 1 de çıkan bir yangın neticesinde iki oda yanmış, itfaiyenin vaktinde yetişmesi sayesinde ateşin önü alınmıştır.

Sabık Kayser kaza geçirdi

Doorn 20 (A.A.) — Sabık Kayser, malikânesinde bir kaza geçirmiştir. Kendisi, dün müthiş fırtınaya rağmen şatonun parkında mutad sabah gezintisini yaparken, fırtına 3 büyük ağacı kökünden sökmüş ve bu ağaçlar, büyük bir gürültü ile sabık Kayserin 2,5 metre yanına düşmüştür. Sabık Kayser bir şey olmamış, fakat itibatı büyük bir heyecan geçirmiştir.

Harb haricindekiler

Avrupanın üç büyük devleti, dünyanın en çetin üç ordusu harb halindedir. Otuz milyonluk Polonyayı bir ayda silip süpüren Almanya ile Almanyayı 918 de yere seren Fransa, ve İngiltere. Bu müthiş kuvvetlerin çarpışması korkunçtur. Tahmin edilir ki nehirler gibi kan dökülecek. Fakat nehir, ırmak değil, damla bile kan dökülmüyor. Dökülmeden barışmaları da temenni edilir. Fakat milyonluk orduların tüfek patlatmadıkları cephelerde kimsenin burnu kanamadığı halde meselâ (Prag)da üniversiteli gençler kurşuna diziliyor. Torpillenen Holanda posta gemisinde yüzlerce bitaraf yoldaş boğulup gidiyor. Ciddi bir hesap yapıldıysa şimdiye kadar cephe gerilerinde ve harb harici muntakalarda ölenlerin sayısı ateş hattındaki kilerden fazla çıkar. Askerî mütehassıslar, İktisad allâmeleri hergün etek etek fikir mütealese cevheri döküyorlar. Fakat harb bütün tahminleri çürüten katı bir sükût içinde sürüp gidiyor. Bu bir muamma Bourgentin romanı gibi tam bir Grue-te önlme muammayı elim.

Yalnız hâdiselerin harb havasını bulandıran bir tarafı var. Almanyanın harb harici insanları zarara sokması ve onları asıl düşmanlarından fazla hırpalaması. Torpillenen Holanda gemisinde çocukların, kadınların boğulması, Pragda dokuz üniversite teşebbüsünün kurşuna dizilmesi hemen her bitaraf memlekette elim tesir bıraktı.

Buhâdiseler Almanya için birer harb zaruretini olabılır. Fakat harbi zaten hoş görmiyen harb harici milletler arasında bu vak'aların birkaçına tesir bu zaruretle elde edilen neticeler sıfıra indirilecek kadar müessirdir. Başta Amerika olmak üzere bütün bitaraf memleketler havasında açık açık görülen İngiliz ve Fransız sempatisi de muhakkak mütefekkirlerin mütevekkilâne sükûtundan ziyade Almanyanın bu mütecevizane hareketlerinden doğuyor.

Buahan Cahid

Şehir Haberleri

Yeni yapılacak hastanenin plânının etüdü henüz tamamlanmadı

Hastanenin Mecidiye köyünde yapılması ortaya yeni bir mesele çıkardı, villaların istimlakine kalkışılması Mecidiye köylülerini telaşa düşürdü

Mecidiyeköyünde yapılması kararlaştırılan hastane binasının plânları üzerindeki etüdü henüz ikmal olunamamıştır. Belediye, bu husustaki etüdlerini ikmal ettikten sonra keyfiyetten Fransada bulunan ve binanın projesini yapmış olan mimar Valteri haberdar edecektir.

Mecidiyeköyü hastanesi ortaya yeni bir mesele çıkarmıştır. Belediye modern hastane binasını Hüriyet abidesi civarında yaptırmak istemiş, bazı bostanların istimlak edilmesi lâzım geldiğinden masraftan kaçınılarak hastanenin Mecidiyeköyündeki Belediyeye aid arsalarla yapılması muvafık görülmüştü.

Projelerin hazırlanmasına geçildiği esnada Mecidiyeköyündeki Belediye arsalarından ihtiyacı karşılayacak büyüklükte olmaması ileri sürülerek, civardaki bazı arsa ve binaların istimlak edilmesi istenmiştir. Belediye, birkaç bostana para vermektensekinerek hastaneyi abide civarında yaptırmak istemiş, bazı bostanların istimlak edilmesi lâzım geldiğinden masraftan kaçınılarak hastanenin Mecidiyeköyündeki Belediyeye aid arsalarla yapılması muvafık görülmüştü.

Projelerin hazırlanmasına geçildiği esnada Mecidiyeköyündeki Belediye arsalarından ihtiyacı karşılayacak büyüklükte olmaması ileri sürülerek, civardaki bazı arsa ve binaların istimlak edilmesi istenmiştir. Belediye, birkaç bostana para vermektensekinerek hastaneyi abide civarında yaptırmak istemiş, bazı bostanların istimlak edilmesi lâzım geldiğinden masraftan kaçınılarak hastanenin Mecidiyeköyündeki Belediyeye aid arsalarla yapılması muvafık görülmüştü.

Hastanenin projesiyle meşgul olan doktorlardan mürekkep komisyon, hastanenin sahasını geniş tutarak Mecidiyeköyünün en mamur kısımlarını hastaneye mal etmek istemektedir.

Halbuki bu saha dahilinde 10-12 villa bulunmakta, bunların istimlak bedelleri iki yüz bin liradan fazla tutmaktadır.

Çanakkale boğazında bir yelkenli battı

Dün şehrimiz mıntaka liman reisliğine Çanakkaleden bir telgraf gelmiş, Bartın adında büyük bir yelkenlinin Çanakkale boğazı dışında fırtına yüzünden dalgalar arasında kaybolarak battığı bildirilmiştir.

Hâdiseye şahid olan Çanakkale vapuru derhal tertibat almış, yelkenlinin beş kişilik mürettebatını denizden topluyarak kurtarmıştır.

Yelkenlinin hamulesi olan külliye-i H miktardaki kereste, sular arasında kaybolmuştur.

Karadeniz ve Ege denizinin muhteşif limanlarından alınan malûmata nazaran, bu denizlerde şiddetli bir fırtına başlamış bulunmaktadır.

Mıntaka liman reisliği buradan hareket edecek bütün merakibe dün geç vakit bir tamim yapmış, ihtiyatlı olmalarını tavsiye etmiştir.

Gümrüklerde:

Gümrük muhafaza teşkilâtı için bir bina yapılacak

Gümrük muhafaza teşkilâtı için İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğü, Galatada yoku salonu karşısında 100 bin lira sarfiyle büyük bir bina yaptırmaya karar vermiştir.

Bu binanın yapılmasına pek yakında başlanacaktır. Binanın işgal edeceği sahanın etrafı da istimlak edilecek, buradaki binalar yıktırılarak büyük bir park haline getirilecektir.

Binanın en üst kısmına da gümrük ve muhafaza memurları için bir lokanta yapılacaktır.

Bu lokantada memurlara ucuz yemek verilecektir.

Tıp ve Terbiye bahisleri

Yazan: Dr. İbrahim Zati Öget
İstanbul Cezaevi Baştabibi

Kitabın içindekiler:

- 1 - İkahtan itibaren on sekiz yaşına kadar çocukların geçirdiği büyük tekâmül safahatı.
- 2 - Cinsî terbiye problemi.
- 3 - Asabî çocuklar.

Hastane yeri olarak tesbit edilen sahanın diğer cephesi denize nazır vâsi bir tarladır. İstimlakine para harcanabilecek olan bu sahadan sarfınazar edilerek villaların istimlakine kalkışılması Mecidiyeköyü halkını telaşa düşürmüştür. Mecidiyeköyü halkı villaların yıkılmaması için teşebbüste bulunmak üzere bir heyet seçerek Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdara göndermeğe, alâkadar makamlar nezdinde teşebbüse geçmeğe memur etmişlerdir.

Telaşa düşen Mecidiyeköylüler şunları söylemektedir:

— Modern hastanenin en işlek bir cadenin kenarında, Büyükdere ile Taksim arasındaki asfalt yolun güzergâhında yapılmasına taraftar olmayanlar çoktur. Masraftan kaçınılarak arsalarla para verilmemek istendiğinden, Belediyenin bu kararını biz de muvafık bulduk. Fakat, öğrendiğimize göre proje üzerinde tadilat yapılmış, köyümüzü süsleyen binaların istimlakine karar verilmiştir. Binalar istimlak olunacak, fakat yıkılmayacakmış, hastanenin müstemilâtından addedilecek, hastanede vazife görecektik doktorlara tevzi olunacakmış, biz birçok emek sarfederek bu binaları yaptık. Kolayca elimizden alınmasına taraftar değiliz. Belediye arsalarının deniz tarafı boş arazidir. Pek az para ile istimlak olunabilir bir halde, binaları elimizden kaçırmamak için her türlü teşebbüsü yapacağız.

Yanlış kitab komisyonu için toplandı

Liselerde okutulan edebiyat kitapları ile orta okullarda okutulan türkçe kitapları üzerinde tetkiklerde bulunmak üzere teşekkül eden komisyon dün İstanbul kız lisesinde edebiyat muallimi Süleyman Şevketin reisliği altında toplanmıştır.

Komisyon azaları lise edebiyat kitapları ile orta okul türkçe kitaplarını en ufak teferrüatına kadar gözden geçirerek mürettebat hatalarına varınca, ya kadar bütün yanlışları tesbit etmekte idirler. Komisyonun bu haftaki çalışmaları hakkında bugünlerde Maarif Vekâletine bir rapor gönderilecektir. Komisyon mesaisini Kânunuevvelin 15 ine kadar ikmal edecektir.

Kültür işleri:

Yabancı diller imtihan komisyonları yakında faaliyete geçecekler

Devlet memurlarının maaşlarının tevhit ve teadülüne dair olan yeni kanunun hükümlerine göre, halen müstahdem bulunan veya yeniden vazifeye alınacak memurlardan yabancı dil bilenlerin bir derece terfi imtihanlarını yapmak üzere Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesile, İstanbul Üniversitesinde teşkil edilmesine karar verilen komisyonlar yakında faaliyete geçeceklerdir. İmtihana girmek isteyen memurlar ay başından itibaren bu komisyonlara müracaat etmeğe başlayacaklardır.

İLAN

Osmanlı Bankasından:
Osmanlı Bankası Galata idare Merkezile Yenicami ve Beyoğlu Şubeleri veznelerile kiralık kasa daireleri, 20 İkinciteşrin 939 Pazartesi gününden itibaren diğer bir iş'ara kadar aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaklardır:

Vezne saatleri

Saat 9,30 dan Saat 16 ya kadar adı günler

Saat 9,30 dan Saat 11,30 a kadar Cumartesi günleri.

Kiralık kasa dairesi saatleri

Saat 9 dan Saat 17 ye kadar Adı günler
Saat 9 dan Saat 12,45 e kadar Cumartesi günleri.

Şehir Meclisi dün toplandı

Hastanelerden halkın istifade edemediği ileri sürüldü

İstanbul Şehir Meclisinin dünkü toplantısı hararetle geçmiştir. Geçenlerde ölen tarih muallimi İhsan Şerifin ailesine yapılacak nakdi yardıma aid mazbatanın müzakeresi esnasında azadan Şerefettin söz almıştır:

— İhsan Şerifin ailesine bir ev vermek isteniyor. Her ölen muallime birer ev vereceksek vay halimize, buna bütçe yetişmez.

Hamdi Rasim:
— Encümen bu hususta evet veya hayır dememiştir.

Kitapçı Halid:
— İhsan Şerif alelittlak bir muallim değildir. İhsan Şerif, Abdülhamidin zulmüne uğramış, zindan hayatı çekmiştir. İstanbulda 10 binlerce muallim yetiştirmiş ve sonra hayata gözlerini kapamıştır. Ailesi yardıma istihkak kesbetmiştir. Şerefettin arkadaşımız İhsan Şerifi tanımadıkları için bu şekilde idarei kelâm etmiştir.

Refik Ahmed:
— İhsan Şerifin ailesine verilecek ev meselesini münakaşa etmiyelim. Birçok alâkalı kimseleri rencide ederiz.

Fuad Fazlı:
— Meclis, reyini vermiş bulunuyor. Şerefettinin teklifi geç kalmıştır.

Bu husustaki evrak yeniden tetkik edilmek üzere makama iade edilmiştir.

Belediye Zeynebâmil hastanesine yeniden on yatak ilâve etmektedir. On yatakta doğuran kadınlar yatacaktır. Buna aid mazbatanın müzakeresi esnasında Şehiye Encümeni reisi General Dr. Münir söz almıştır:

— Hastanelerimizden halkımız lâyıkile istifade edemiyor. Profesörler hastanelerde talebelerine ders verdikleri sırada işlerine yarayan hastayı alıyor, işine yarayan hastaları hastaneye sokmuyor. Hastanelerimiz Maarif Vekâletine hizmet ediyor, matlub olan bu hastanelerden halkımızın istifade etmesidir. Eğer Haseki hastanesinde bir doğum hâdisesine şahid olursanız sözlerimin doğruluğuna inanırsınız.

Mazbata, temenniler nazarı itibara alınmak üzere Bütçe Encümenine havale edilmiştir.

Sucu dükkânlarının zilleriyle, radyoların saat kaca kadar çalınabileceğine dair Necib Serdengeçtinin sorduğu sual üzerine bu hususa aid mazbata encümene havale edilmiş, meclis dağılmıştır.

İstanbul Şehir Meclisi işlerini vaktinde bitiremediğinden sekiz gün temdid edilecektir.

(Şehir haberlerimiz burada bitmektedir. 11 inci sayfada bulacaksınız.)

Mahkemelerde

Satiye davasına ağırcezada dün de devam olundu, birçok yeni şahidler dinlendi

Satiye binası yolsuzluğu davasına birinci Ağırceza mahkemesinde dün de devam edilerek, yolsuzluk hâdisesinde şahid bulunanlar mahkemece dinlenilmişlerdir.

İlk olarak dinlenen şahid serbest mühendis Mustafa Vehbi ifadesinde Tahir Kevkebin kendisini bir mektubla çağırıldığını ve Satiye binasının kıymeti takdir edileceğini söyleyerek, kendisinin takdiri kıymeti yapacak heyete dahil olmasını istediğini ve neticede tarafgirlik yapmaması şartıyla bu teklifi kabul ettiğini söylemiştir. Şahid icab eden tetkikatı yaptıktan sonra, bir rapor verdiklerini anlatmış ve demistir ki:

— Binanın kıymetinden sonra, denizden dolma kısmı için ayrıca kıymet takdir ettik; dolma ve inşaat masrafını kıymet olarak gösterdik. Esasen, usul ve teammül de böyledir.

Bundan sonra şahid olarak dinlenen Satiye şirketi müdürü Fric Valler binanın satılmasına aid pazarlık ve muamelelerin şirketin ikinci müdürü Lâzyan tarafından yapıldığını ve kendisinin bu işle alâkalı malûmatı bulunmadığını söylemiştir.

Üçüncü olarak dinlenen sabık Denizbank yapı ve binalar servisinde mimar Farih Köprülü de:

— Bu meseledeki malûmatım, hâdisenin etrafında gazetelerde görüldüğünden ibarettir, demistir.

Şahid, ilk tahkikat sırasında verdiği ifadesinde de: «Bizden bu işe dair bir şey sorulmamıştı. Fen adamı olmak dolayısıyla, bizim de fikrimiz alınması lâzım gelirdi, demisti. Bu cihet kendisinden sorulmuş, Farih Köprülü su cevabı vermiştir:

— Sefimiz Neşet Kasımgil, bu gibi işlerde bize isterse sorar, isterse sormayabilir. Bir mecburîyet yoktur.

Dünkü celsede dinlenen şahidlerden sabık Denizbank inşaat subesinde mimar Naci de, uzun süren şahadeti sırasında, hülâsaten, şunları anlatmıştır:

— Denizbank teessüs edince, bizim servisimiz materyel servisine bağlandı. Neşet Kasımgil, umum müdürlük emrinde mühendis bulunuyordu. Bir gün bana, Satiye binasına kıymet konulacağını ve mesehaları varmamı söyledi. Kıymetlerin hesabında bildiklerimi kendisine anlattım. İrada dair kıymetin de umum müdürlük vasfı ile, alâkadar dairelerden tahkiki muvafık olur, dedim. Kendisi vâhidi fiatları gösterir bir rapor yaptı. Aradan altı ay geçmişti. Bu müddet zarfında ben Çanakkale ve Karabükte çıkmış, gelmişim. Neşet Kasımgil bir gün bana, raporun tekemmülü icab ettiğini söyledi ve eski raporun müsveddesinin nerede olduğunu sordu. Sonra da, (bu

sorduğumu kimseye söyleme) diye, tembihte bulundu. Bilâhare, Neşet Kasımgil bize sef oldu.

Neşet Kasımgil söz alarak, şahidin bazı anlatıklarına, bilhassa (kimseye bir şey söyleme) şeklinde tembih ettiğine dair beyanına itiraz etmiş:

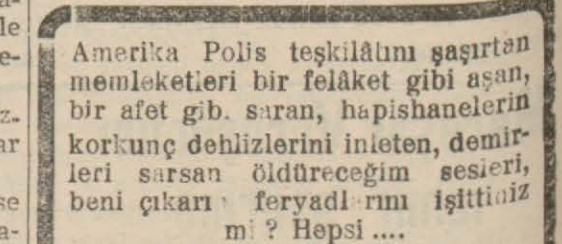
— Bu, varid değildir, demistir. İstanbul Nafia müdürü Bedri de, mühendis Mustafa Vehbi, Millî Emlâk ve Belediye İmar Müdürlüğü ile birlikte dava mevzuu olan binaya evvelce kıymet takdir eden heyete dahil bulunduğundan, dün mahkemece şahid sıfatıyla dinlenilmiştir. Nafia müdürü beyanatında aşağı yukarı mimar Mustafa Rahminin sözlerine yakın şekilde malûmat vermiş:

— Hazırladığımız raporda binaya kıymet takdir ettik. Denizden dolma kısmında ayrıca hesabladık, demistir.

Müteakiben dinlenen Belediye İmar Müdürü Hüsnü, aynı mevzu etrafında aşağıdaki izahatı vermiştir:

(Devami 11 inci sayfada)

Amerika Polis teşkilâtını şarlatan memleketleri bir felâket gibi aşan, bir afet gib. saran, hapishanelerin korkunç dehşetlerini inieten, demirleri sarsan öldürecekleri sesleri, beni çıkarı feryadını işittiniz mi? Hepsini...

6.000 DÜŞMANIN

Şaheserinde; Baş rollerde: WALTER PIDGEON - RITA JONHSON

Metro Goldwyn Mayer Şirketinin Bu mevsim için hazırladığı en büyük GANGSTER filmi

YARIN Matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında başlıyor.

Sinema dünyasına ebedî güneşi, Renk dünyasına soğmaz aiaimismesi

LÂLE 'nin

Yıkılmaz zafer kalesi

VATAN KURTARAN ARSLAN

Filmi, azametine lâyık bir alâka ve hayranlıkla devam ediyor.

YARIN AKŞAM

SÜMER SINEMASI

KASIRGA filminin unutulmaz yıldızı

MICHELE MORGAN'İ

GILBERT GİL ile beraber çevirdiği ve gece kadınlarının hayatlarını... İçkinin zevkine erkekleri celbeden kadınların işvebazlığını... tasvir eden

BAR KADINI

Emsalsiz ve ihtirash, Aşk ve lüks kadınlarının filmini takdim ediyor.

İstanbul Belediyesi

ŞEHİR TİYATROLARI

ŞERMIN

Tepebaşı Dram Kısmı

İstiklal Caddesinde Komedi Kısmı

BİR MUHASİP ARANIYOR

SON HAFTA

ASKERLİK BAHİSLERİ

Leh - Alman harbi neticelendikten sonra vaziyeti tetkik

Yazan : Emekli general H. Emîr Erkilet

Leh ordusunun seferi kuvveti umumiyetle 60 tümen (firka) olarak hesap ve tahmin olunuyordu. Bu yekûn daha ziyade, Leh ordusunu iyi tanımları icab eden Fransız askerî muharrirlerinin, ekseriya çıkardıkları bir neticedir.

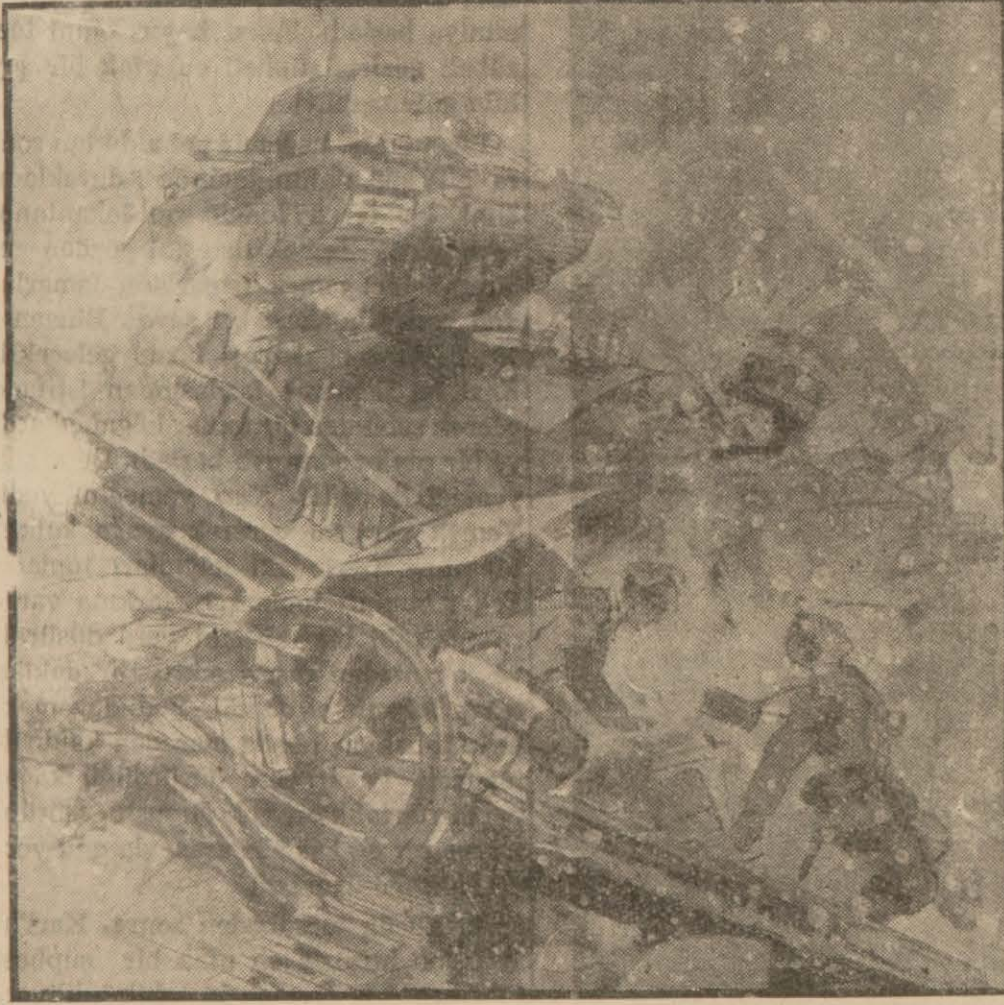
Filvâki barış zamanı 270,000 kişiden mürekkebe muvazaf Leh ordusu 28 piyade, 2 dağ ve 1 süvari ki cem'an 31 tûmeden, 12 müstakil süvari tû-ğundan (livasından) ve 8 zirhlî taburdan mürekkebedi. Ayrıca 32,000 kişî kuvvetinde hudud kıt'aları vardı. Bütün bunlardan 16 ihtiyat tûmen vü-çude getirilmesi ve süvari livaların dan birer süvari tûmeni yapılması v bir de zirhlî firka teşkilî Leh ordusu için mübalâğalı sayılamazdı. Bahusus fakriben 34 milyon nüfuslu Lehistan- da 20 yıldanberi 3 1/2 milyon adamın askerî talim ve terbiye gördüğü ma- lûmdur. İşte askerî muharrirlerin ve bilhassa Fransız mütehassıslarının seferî Leh ordusu için yaptıkları hesap ve tahminlere göre onun seferde çık- aracağı kuvvet böylece her cinsten tak- riben 60 tûmen olmak lâzım geliyordu.

Bundan başka Almanların Lehistan- da bir baskın yaptığı ve bu suretle sefer- berliğini tamamlamasına vakit bırak- madıkları varid değildi. Çünkü Lehis- tan Alman teklifini reddettiğinden Ey- lül iptidâsına kadar ordusunu tamam- seferber etmek ve tecemmü ettirmek için bol bol vakte malik idi. Halbuki harb başladığından itibaren iki tarafın harekâtını günü gününe ve dikkatle ta- kibim neticesinde Lehîlerin Almanlara karşı çıkardıkları kuvvetleri takriben 39 : 45 firka ile 11 s. livası; 1 zirhlî ve 1 motörlü livadan mürekkebe bulmuş- tûn. Süvari, zirhlî ve motörlü kıt'alar liva halinde kaldıklarına göre bunlar, umumiyetle tahmin olunan, 60 tûmen yekûnundan çıkarılınca mütebaki 47 tûmen kalır. Bu rakamla benim, harb başladığından sonra, bulduğum azamî 45 ve aşgarî 39 tûmen arasında 2 : 8 tûmenlik bir firka vardır ki bunlar da Lehistanın doğu ve cenub doğu hu- dudlarını ve kalelerini korumak için bırakmış olduğu kuvvetlerden ibaret olmak gerektir. Bu suretle benim Leh kuvvetleri hakkında harbden ev- vel ve harb esnasında yapmış oldu- ğum tahminlerin birbirlerine ve hakî- katen uydukları bir daha anlaşılmiş olur.

Ahîren Nouvelle Gazette de Zu- rich'te çıkan ve Leh harbinden çık- arılabilecek derslere aid bulunan bir yazıda da seferber Leh ordusunun kuv- veti 46 : 52 tûmen olarak gösterilmiş ve bunların tecemmüü şu suretle bil- dirilmiştir:

10 : 12 p. tûmeni Brestlitvosk - Bi- yalistok bölgesinde;
Takriben 6 p. tûmeni Bug ile doğu Prusya hududları arasında;
6 p. tûmeni ile 1 s. tûmeni Koridor - da;
6 : 7 p. tûmeni Ponen bölgesinde.
8 p. tûmeni de Lodz ve Zawiercie a- rasında;
5 p. tûmeni Cracovie'de;
Nihayet 5 : 8 p. tûmeni Przemyslden Lemberg'e kadar.

İsviçreli gazeteye göre Leh ordusun- da korkomutanlıkları teşekkül edeme- mişti. Bu malûmat hatalı olsa gerek- tir. Hattâ zannolunur ki muharrir bar- ış zamanı Lehistan'da korkomutanlık- ları yerine kor muntakaları bulundu- ğuna bakarak seferber Leh ordusun- da kor teşkilâtı olmadığna hükmet- miştir. Halbuki 2 : 3 tûmeden mü- rekkebe kor ve 2 : 3 kordan mürekkebe korkomutanlıkları mevcuddu.

Alman ressamlarına göre Leh harbinde Alman tank'arının bir hücumu

İsviçreli askerî muharririn Leh or- dusunun tecemmüüne dair yukarıda bildirdiğimiz malûmatı da vâkıa uy- gun değildir. Meselâ Brestlitvosk - Bi- yalistok bölgesinde mevcudiyetini bil- dirdiği 10 : 12 tûmenlik grup hakikatte yoktu. Eğer hakikatte Leh ordusunun bu derece kuvvetli bir grup; bildirildi- ği gibi Bug'da ve diğer 6 tûmen Bug ile doğu Prusya hududları arasında bulunsaydı Leh ordusunun başma bel- ki de bu felâket bu derece gelmeyecek- ti. O halde İsviçreli muharrir olanla ol- ması lâzım geleni birbirine karıştırmış olacaktır.

Leh ordusunun felâketini intaç e- den asıl hallevî tecemmü şöyle olmuş- tur:

1 p. tûmeni Vilna'da;
3 p. tûmeni ve 3 s. doğu (livası) doğu Prusya ile Litvanya arasında Su- wâlki'de;
7 : 8 p. tûmeni, 2 s. ve 1 zirhlî tuğ Lomza - Mawa - Grandenz bölgesin- de;
6 : 7 p. tûmeni, 2 s. doğu Koridor - da Brent - Bromberg muntakasında;
12 : 14 p. tûmeni, 2 s. doğu Pozen bölgesinde.
10 : 12 p. tûmeni, 2 s. doğu, Tschens- tochan - Kattowitz - Bielitz - Krakau- Beskiden - West - Przemysl - Lemberg bölgesinde.

Leh ordusunun kuvvet ve vasıflarına gelince, İsviçreli muharririn bu husus- taki hükümleri pek şiddetli ve ağırdır. Fakat Leh ordusunda hizmet etmiş ol- an Fransız zabıtları umumiyetle Leh kıt'alarının iyi olduklarını söylüyor- lar.

Lehistan'da hareket eden seferber Alman ordusunun kuvvet ve tecemmüü hakkında İsviçreli muharririn verdiği malûmat şudur:

Takriben 11 p. ve 1 zirhlî tûmen- Kuchler kumandasında doğu Prusya- da;

15 : 20 p. ve 1 zirhlî tûmen Kluge kumandasında Pomeranyada;

Bu iki ordu şimal ordular grubu adı altında V. Bock kumandasında bul- unuyorlardı.

25 : 30 p. ve 6 zirhlî tûmen, Blas- kowitz ve V. Reichenau kumandanları altında ve iki ordu halinde Silezyada;

Takriben 15 p. ve 2 zirhlî tûmen List kumandasında yukarı Silezya ile Karpatlarda;

Bu son üç ordu cenub ordular gru-

pu adı altında V. Rumdstadt kuman- dasında.

Muharririn yukarıdaki malûmatına göre Almanlar Lehistan'da 66 : 76 p. ve 10 zirhlî tûmen kullanmışlardır ki bu miktarlar hakikate nazaran pek yüksektir. Almanların Lehistan'da kul- landıkları kuvvet, evvelce de harbden evvel ve harb esnasında mükerreren bildirdiğimiz gibi, 10 kadarı zirhlî ve ya motörlü olmak üzere cem'an 70 tû- men kadardır. Muharrir aynı zaman- da zirhlî, makineli ve motörlü tûmen- leri birbirlerine karıştırmaktadır.

Almanya'da 6 zirhlî, 4 hafif makine- leştirilmiş ve 4 te motörlü tûmen var- dı. Alman tâbirince motörlü tûmen, her nevi arazide yürüyebilir. Nakil ve cer vasıtalarıyla müteharrik tûmenler- dir.

Ehhasıl görülmüyor ki Alman ordu- su tûmen sayısı itibarile Leh ordusu- na fazla ve ezici bir faikiyete malik değildi; ancak zirhlî, makineleştirilmiş ve motörlü tûmenler itibarile Leh or- dusuna çok üstündü. Leh s. tûmen ve tuğları da anlaşılın tank ve motöre karşı hiç bir iş görememişlerdir.

H. E. Erkilet

Her sene bir Üniversite haftası yapılacak

İstanbul Üniversite Rektörlüğü bu yıldan itibaren her yıl muhtelif şehirlerimizde tekrar edilmek üzere bir «Üniversite haftası» yapmağa karar vermiştir.

Bu hafta için şimdiden icab eden hazırlıklara geçilmiştir. Üniversite haf- tasında Rektörlük tarafından muhtelif fakültelerden seçilecek profesör ve doçentler Anadolunun muhtelif yerle- rine seyahate çıkacaklar, yolda bazı yerlerde halka evvelce tetkik etmiş oldukları mevzular etrafında konfe- ranslar vereceklerdir.

İlk «Üniversite haftası» bu sene yılbaşında yapılacak, seçilecek 10 ki- şilik bir profesör ve doçentler heyeti Erzuruma giderek haftayı orada kut- lulayacaklardır.

Hafta için ilk defa Erzurumun se- çilmesi bulunması Erzurumun şimen- difere kavuşturulmuş olmasıyla alâka- dardır.

Profesörler bir hafta kalacakları Er- zurum şehrinde halka çok faydalı kon- feranslar vereceklerdir.

Hâdiseler Karşısında

Durubu emsali cedide

Harb mes'uliyeti samur kürk olmuş, kimse giymek istememiş.

Hakikat ne olursa olsun, dünya ajans- ları gene bildiklerini yazarlar.

Havada bulut, sen bugünlerde sulhü unut!

Gün doğmadan meşime şebden büyük bir dünya harbi de doğar, sulhü de.

Tehdid büyük devletin hakkı, su al- tında kalmak küçük devletin nasibidir.

Bütün gürültü Lehistanın başına imiş.

Deniz harbi kadın gibidir. Hiç inan- mak olmaz.

Harbedene bakma, harbettirene bak!

Propaganda küçüktür amma, mide bu- landırır.

Harbi kaybedenin müttefikî olmaz.

Hele kaybetmiye gör.

Mağlûb olanla mağlûb olunmaz

Harb gümüşse, propaganda altındır.

Harbedenlerin zahmetini harbetmi- yenler çeker.

Topun sesi uzaktan hoş gelir.

Bomba düştüğü yeri yakar.

Harbe başlamışlar, ya nasib! demişler.

İstiklâlini kaybetmiş devlete, en bü- yük vâdleri yapmışlar.. Ah istiklâl de- miş.

Harbde çabuk zafer kazanan harbi ça- buk kaybeder.

Bir tek zaferle harb kazanılmış olmaz.

Sonradan kazanan tam kazanır.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor mu idiniz ?

Memleketten memlekete geçen top

Bir golf merak- lısı bir vuruşta to- pu 175 metre uza- ğa atmıştır. Hudu- da yakın bir yer- de oynandığı için top hududu geç- miştir. Fakat geç- mesile geri dön- mesi de bir olmuş- tur. Çünkü 175 metre mesafeye giden top orada bir tel- graf direğine şiddetle çarpmış ve bu yüz- den dönmüştür.

Garib bir bahis

Bu bahse gir- şen Emanüel isim li bir Amerikalı, A merikanın Atlan- tik sahilinden Pa- sifik sahiline ka- dar olan mesafede içinde 25 kilo ağırlığında bulunan bir çekçek arabasını sürükliyerek seya- hat etmiştir.

Musluktan su içen inek

Virgintada, Vat- son isminde bir çiftçiye aid olan bu inek susadığı zaman musluğu açmakta ve su musluktan akarken ağzını uzatarak su içmektedir.

Saç kıvırdığı için idam edilen kadın

1547 senesinde Cenevrede bir ka- dın diri diri ya- kılmak suretile i- dam edilmiştir. Bu kadının bütün ka- bahati, bir başka kadının saçlarını kıvrımış olmasıydı. O zaman bu hareke- tin bu kadar büyük bir cürüm sayılmasın- nın hikmeti neydi? Bugün de kıvrılma- mış saç kalmamış olmasının da hikmeti nedir? Her ikisi de meçhul!

Kömürün bol olduğu memleket

Kömürün en mebzul olduğu yer Hindistandır. Lo- komotifler için lâ- zım olan kömürü yer altına girme- den toprak yüzün- de bulmak mümkündür. En iyi kömürün bir tonu bizim paramızla bir buçuk lira- ya kadar alınmaktadır.

Beş parmak

Bir nazariyeye göre, dünyanın ilk zamanlarında bü- tün canlı mahlû- katın ellerinde ve ayaklarında beş parmak mevcud- du. Zamanla bazılarında bu beş parmak, daha az sayıda tırnaklara tebeddül etti.

GÖNÜLİSLERİ

Ol. ugucularıma Cevablarım

Ankaradan Ş. Ş. P rumuzile mek- tub yazan okuyucuma:

Bunda çekinecek ne var. Madem- ki seviyorsun, mademki sen de, o da evlenecek çağdasınız ve mademki onu kendine zevce olarak seçtin, ve sevgi- ni söylemekten maksadın, izdivaç ar- zunu haber vermekten başka bir şey değildir; gayet açık olacak söylersin. Kabul ederse ne âlâ, eğer kabul et- mezsün o zaman da hiç mesele yoktur. Ayp bir şey yapmıyorsun ki, bunda çekinecek ne var?

A. T. G. ye:

Meseleyi baştan muhakeme edelim. Sen sevdin, bu sevgi başlangıçta beki geçici bir hevesti. Fakat sonraları sen- de yer etti. Bu arada bir tesadüf sev- diğin aleyhinde söz söylenmesine se- beb oldu. Sen fazla derin düşünmeden,

söylenenin ne dereceye kadar doğru olup olmadığını tahkik etmeden onun- la aranıza açılmasına sebep oldun.

Seneler geçti. Yanıldığını anladın, şimdi hatanı tashih yolunu arıyorsun ve asıl istediğin şey, sana karşı olan eski sevgisinin tekrar alevlenmesi. Bu- nun için ne yapmak lâzım geldiğini sen de bilirsin. Bana yazdığın gibi, ona da bir mektub yaz. Mektubda hatanı, o zaman çocukça düşünmüş olduğun anlat. Kendisini sevdiğini söyle.. Mu- yafık cevap alabilmen muhtemeldir. Eğer böyle olursa, evlenir mes'ud olur- sunuz. Eğer muvafık bir cevap ala- mazsan bu sevgiyi unutmaktan başka çare yoktur. Hem mademki muhit te değiştiriyorsun, bunun üzerinde bir tesiri olacak, unutmama yardım ede- cektir. Dünyada her şey unutulabilir. İnsan kendisini hiç bir şey için fazla üzmemeli ve hiç bir şeyin üzerine faz- la düşmemelidir.

TEYZE

Almanya, sahillerini İngiliz donanmasından nasıl koruyabiliyor?

Heligoland ve Sylt üslerine bir bakış

Son haftalar içinde İngilterenin muhtelif noktalarına akınlar yapmış olan Alman tayyareleri hep Heligoland ve Sylt üslerinden hareket etmektedirler.

Kaçınma devresinde Almanlar bu iki mevki son derecede kuvvetlendirmişlerdir.

Alman donanması, bugün İngiliz donanmasının karşısına çıkacak ve onunla harbe girişecek kudrette değildir. Alman donanması ancak kara sularında, sahil boyunca gezebilir.

Bunun da tam bir emniyet içinde yapılabilmesi için Almanlar sahillerde ve civarda bulunan adalarda mühim tedbirli tedbirler almışlardır.

Meşhur Kaiser Wilhelm kanalı son derecede tahkim edilmiştir. Baltık denizi ile Şimal denizi arasındaki münakalatı temin eden bu kanaldır. Bu mühim kanal Alman devletinin en mühim harb limanı olan Kiel'e münthehi olmaktadır. Kiel bugün dünyanın en kuvvetli harb limanlarından biridir. Burada yalnız harb gemileri barınmaz. Kiel aynı zamanda mühim bir bahri inşaat merkezidir. Memleket dahilindeki muhtelif fabrikalarda parça halinde inşa edilen tahtelbahirler hep bu limanda kurulmaktadır. Kielin harb limanı olarak ehemmiyetini tebarüz ettirmek için şunu da söyleyelim ki şantiyelerinin kapladığı mesaha 1,600,000 metre murababdır. Çalışan amelelerin sayısı 40,000 i bulmaktadır.

Hülâsa Almanyanın şimal denizindeki sahillerini korumak için elden geldiği kadar çalışmıştır.

Fransız bahri makamlarının görüşüne göre bu tedbirler sırf tedafüi tedbir olarak ka mamıştır. Buralarda çok mükemmel tah elbahir ve tayyare üsleri yapılmıştır. Düden ve Wilhelmshaven müdafa merkezlerinin müdafa tertibatları, Barium, Wangeroog, Langeog ileri mevkiileri temin edilmektedir. Buraları da iyiden iyie tahkim edilmiştir.

Heligoland adasının kuşbakışı manzarası

rak ka mamıştır. Buralarda çok mükemmel tah elbahir ve tayyare üsleri yapılmıştır. Düden ve Wilhelmshaven müdafa merkezlerinin müdafa tertibatları, Barium, Wangeroog, Langeog ileri mevkiileri temin edilmektedir. Buraları da iyiden iyie tahkim edilmiştir.

Spiekeroff ve Mordeneydeki tahkimat dahi son hadde vardır.

Daha şimalde: Sylt adaları, Pao Fehr, Amrun grupu hem tedafüi, hem tecavüzü mükemmel birer üs teşkil eylemektedirler.

(Devamı 8 inci sayfada)

Bir casusun hayatı

Alman casusu
Karl Armhard'ın
hatıralarına göre

Esrarlı mektublar

Hem ağır ağır yürüyor, hem de iş muhakeme ediyordu: Pekâlâ yanlış olmasa da mümkündür. Herhalde iyice tetkik etmeden kat'i bir hüküm vermesi lâzımdı. Sokakta ağır ağır yürürken, farkına varmadan etrafı tetkik etmeye başladı. Fakat hayır, onun tecrübeli gözleri şüpheli en ufak bir şey bile görememişti.

Bir müddet hedefsiz yol aldıktan sonra bir lokantanın önünde durakladı. Ufak bir tereddüden son lokantanın içine girdi. Yemek listesini gözden geçirerek bir yemek ısmarladı. İsmarladığı yemek alakart bir şeydi. Binaen aleyh biraz beklemesi lâzım gelecekti. Karl bu bekleme faslasından istifade ederek cebinden bir tomar kâğıd çıkardı ve bir şeyler yazmaya başladı. Bu arada yemeği de geldi. Karl yemeğini yedi. Yemek parasını vererek ayağa kalktı. Masanın üzerindeki kâğıdları topladı. Fakat bunları toplarken, farkına varmış gibi bir tanesini yere düşürdü ve lokantadan dışarı çıktı. Bir dakika sonra lokantaya döndü. Yediği yemeklerin tabakları henüz masadan kaldırılmamıştı. Fakat yere düşürdüğü kâğıd parçası ortalıktan yok olmuştu. Görünmeyen bir el, kaş göz arasında onu yerden alıp götürmüştü.

Bu küçük tecrübeden sonra, Karl'ın artık bu hususta en ufak bir şüphesi bile kalmadı: Demek ki takib ediliyordu; hem de tam İngiliz polisine yaran bir surette takib ediliyordu.

Karl derhal işin safahatını muhakeme etmeye koyuldu: Acaba, aleyhinde kendisini mahkûm ettirebilecek herhangi bir delil mevcut olabilir mi idi? Hayır, böyle bir şey olamazdı. O, her zamanki gibi azamî derecede ihtiyatlı hareket etmişti. Sık sık Rozit'e yaptığı şüpheli ziyaretlerden başka aleyhinde en ufak bir delil olamazdı. Bu takdirde pekâlâ mücadele edebilirdi. Cepheaden taarruza geçmeye karar verdi.

Oradan geçmekte olan faytonlardan birini çevirerek içine atladı. Arabacıya: — Doğru Edinburg polis müdürlüğüne! Kumandasını verdi.

Polis müdürlüğüne gelir gelmez, Karl kartını polis müdürüne gönderdi. Polis müdürü onu fazla bekletmedi. Karl, polis müdürünün yanına girince soğuk bir selâm verdi ve damdan düşer gibi sordu:

— Elinizde, benim casus olduğumu zannettirecek herhangi bir delil var mı?

Bu acayib sualden afallıyan polis müdürü:

— Hayır... dedi. Niçin bunu soruyorsunuz?

— Çünkü bugün, evde bulunmadığım bir sırada sivil polislerden birisi, kendisine terzi süsü vererek odama girmiş ve araştırma yapmış. Bir idare ve bir asayiş âmiri olanız sıfatile bu gibi şeylerin İngiliz kanunlarına yasak edildiğini tabii bilmemezlik edemezsiniz! Ya beni sarahaten itham edecek deliller göstermeniz, veyahud bu gibi komedilere nihayet vermeniz lâzımdır.

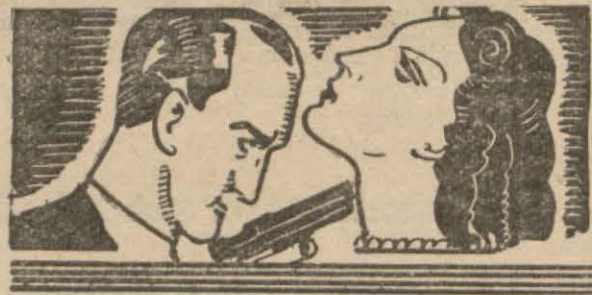
Polis müdürü ufak bir fasıladan sonra:

— Yerden göke kadar haklısınız doktor, dedi. Sizin aleyhinizde bazı ihbarlar yapıldı. Tabii biz bunların sıhatliğini kontrol etmekle mükellefiz. Müsbet menfi bize yapılan her ihbarı biz iyi karşılarız. Fakat şimdi görüyorum ki, sizden boşuna şüphe etmişiz. Bundan sonra herhangi şekilde olursa olsun rahatsız edilmenize imkân yoktur.

Polis müdürünün yanından çıkınca Karl rahat bir nefes aldı. Vâkıa bundan sonra takib edilmiyeceğini aklına bile getiremezdi. Tabii ki takib gene devam edecekti. Fakat o bu hareketile tevkif edilmesini geciktirmiş, bu suretle de vakit kazanmıştı.

(Devamı 8 inci sayfada)

«Son Posta» nun tefrikası: 7

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

— Müfettişlere söz vermiştik.
— Saht. unuttum.. sizi görünce unuttuğum.

Bu muhavere bu sabah Ferhunde Hanımın aramızda geçti. Beni görünce unuttuğum. Garib bir hissin tesiri altında dayım, yoksa bu kadın?.. Fakat ihtimal veremem. Fazla sokulgan ve samimî bir kız olacak...

Dün akşam müfettişlerdeydik. Kültür direktörü bizi kırdı, geçirdi. Mussolini'nin taklidini o kadar güzel yapıyor ki... Bir yatak çarşafına büründü, başına hamam tasını geçirdi; bu suretle eski Romalı kıyafetine girdikten sonra «tank» farzettığı masanın üstüne çıkarak:

— Arredento! Kovalıyı nöre rastoretti. Diye söze başladı. Nutkunun içinde tek kelime italyanca yoktu amma ton, aksanlar, beyan tarzı itibarile tıpkı Mussolini gibi konuşuyordu. Bay direktörü uzun, uzun alkışladık ve arada, sırada sözünü keserek hep beraber:

— Viva, Viva, Viva!
Diye bağırarak. Komşular duydularsa mutlaka «muallimler delirdi» demişlerdir. Saat ona doğru şarkı söylemeğe karar verdik. Kültür direktörü:

— Söylüelim, fakat koro halinde. Teklifinde bulundu. Hep beraber ayağa kalkarak bir halka olduk.

Sarı kordelâyı söylielim.
— Hayır; o yeşil gözlerinin şarkısı daha iyi...

— Şarkıyı geçin a canım, türkü olsun.
— Eminem de Eminem...
Bunu gene kültür direktörü buldu. Hep beraber söylemeğe başladık. Tabii neşe ile sağa sola sallanıyor, nakaratlar da ellerimizle, kollarımızla işaretler yapıyorduk.

Tam o sırada birisi elimi tuttu. Başımı

Şehir bastan başa bu cinayete çalkalanıyor. Umumi efkâr tamamen muallimin aleyhindedir. Buna rağmen İhsan Bey:

— Bu melek çocukta bir şeytan ruhu bulunabilir mi müddeumumi bey; diyor, canı yüzünden belli olur.

Cevab veriyorum:
— Kaplan da, zahirde, dünyanın en güzel, en biçimli, en alımlı hayvanlarından biridir amma, dış manzarasının o kadar zarafetine rağmen müthiş bir canavardır. Haşmet Güneşte de ben bir kaplan hüviyeti görüyorum. Zerre kadar titemeden şehrin en güzel, en necib, en vakarlı kızını öldürebilmiştir.

İhsan Bey gidiyor. Dairede çalışmak istiyorum; telefon muttasıl işliyor. Haşmet Güneşe aid hususî evrak tomarını el cantama yerleştirerek eve kaçıyorum ve hizmetçi kadına, bilâistisna, hiç kimseyi kabul edemeyeceğimi söyledikten sonra evdeki yazıhanemin başına geçiyorum.

Tomarı açtığı zaman eflâtun renkli zarflardan mürekkep ve bir iple bağlanmış bir mektub demetine tesadüf ediyorum. İpi çözüyorum; zarfların hepsinde de aynı yazılı yazılmış şu adresi görüyorum:

B. Haşmet Güneş
Muallim
Orta Mekteh
Şehirde

Bir tanesinin içindeki mektubu çıkararak imzasına bakıyorum: Üstünde «senin» yazılı Neclâ...

İşte bu mektublardan başlamak kararını verirken gözümün siyah kaplı, epeyce kalın bir defter işliyor. Defterin üstünde «hayatım» yazılı. Alâkam derhal o tarafa tevaccüh ediyor. Mektubları

birakarak defteri alıyorum ve okumağa başlıyorum...

... vilâyeti orta mektebine bugün geldim. Vazifeye o kadar müsterihane ve o kadar memnuniyetle başladım ki...

Kültür direktörü babacan bir zat. Mekteb direktörünün meziyetli ve bizden üstün bir adam olduğu ilk konuşmada meydana çıkıyor. Öğretmen arkadaşlarımız arasında müstehaseleşmiş hiç kimse yok; hepsi de genç, dinç, kafaları yeni fikirlerle dolu şahsiyetler...

Artık bilgilerimi dökecek muhiti buldum. Burada çocuklarıma ve memlekete azamî şekilde faydalı olabileceğimi sanıyorum.

Dündenberi öğretmen Ferhunde Hanımın garib muamelelerine maruz kalıyorum. Bu sabah, hiç münasebeti yokken, elimi eline alarak uzun, uzun yüzüme baktı. Biz bu çatının altında fizyolojik bütün farkları ortadan kaldırırız. Tahmin etmem ki Ferhunde Hanım da aksini düşünmüştü olsun. Fakat, ne bileyim, dündenberi bana karşı takındığı tavır «kadınca» buluyorum. Yoksa bir duygu yanlışlığına, bir his hatasına mı uğradım?

— Beni arkadaşlığımıza lâiyk görmüyorsunuz Bay Haşmet Güneş!..

— Ne münasebet Bayan Ferhunde Sevgi? Sizin arkadaşlığımızla iftihar ederim.

— Tesekkür ederim Bay Güneş; dün öğle paydosunda yanımda kalmak istemediniz de...

— Millî kütüphaneye gideceğimi arz etmiştim Bayan Ferhunde Sevgi; öyle olmasaydı size refakat zevkini kaçırmazdım.

— Bu akşam bize gelmez misiniz?

(Polislere hitaben) efendiyi umumi hapishaneye götürebilirsiniz. Formaliteyi nöbetçi müddeumumi muavinine derhal ikmal ettiriniz.

Haşmet Güneşin bileklerine kelepçeyi geçirdiler. O muttasıl ağlıyor ve mütemadiyen:

— Ben öldürmedim.
Cümlesini tekrarlıyordu. Fakat vaziyet aşıkardı. Lâfa kıymet verecek halde değildik.

Doktor, cesedin defnine ruhsat verdi. Cenazeyi, şehirden getirdikleri, bir araba ile evine, katili de umumi hapishaneye götürdüler...

Janadma kumandanı İhsan Beyle karşı karşıyayız. Zavalı kumandan müthiş bir hayal sukutunun tesiri altında; ikiye, birde:

— İnanamıyorum; diyor bir melek kadar saf, bir billûr kadar şeffaf yürekli, bir akar su kadar temiz olan bu çocuk nasıl bir insanı, bahuşus Neclâ gibi genç ve güzel bir kız öldürebilir? O Neclâyı çaldırısıya seviyordu...

Cevab veriyorum:
— İyi söylüyorsunuz kumandan Bey! Zaten o da kıskançlığından öldürdü ve cinayete «sirkat kasdı» çeşni verebilmek için kızın mücevheratını üstünden kaldırdı. Maksad çalmak değildi; kendisine yaramayan bir vücudü baskısına dayararak yaptı. Daniş Bevin ifadesine nazaran katil, bu kız babasından iki defa istemiş; ikisinde de redde uğramış. Katilin ikametgâhında araştırma yaptım.

Evrakını, defterlerini buraya getirttim. Bunların arasında belki adaleti tenvire yarınacak vesikalar vardır. Derin bir alâka ile hepsini birer, birer tetkik edeceğim.

— Benim de ricam bundan ibarettir. Bugün kendisini hapishaneye ziyaret ettim. Muttasıl ve mütemadiyen ağlıyor. Beni görünce feryadını arttırdı. «Zeva-hire kurban oluyorum. Onu ben öldürmedim» dedi. Masumiyetini ortaya koyacak bir vesikaya tesadüf ederseniz kullanmanızı rica ederim. Gönlüm bu çocuğun canı olmadığını söylüyor.

— Hiç merak etmeyiniz kumandan bey; cevabını verdim, vazifem adalete hizmettir. Şu anda içimde yaşadığım bütün menfi kanaatlere rağmen bu çocuğun lehinde bulacağım en küçük vesikayı dahi kullanmaktan geri kalmıyacağım.

— Tesekkür ederim.

döndürdüğüm zaman Ferhunde Sevgi Hanımı bana gülerek bakıyor gördüm. Elimle şiddetle çektim ve meclisin sonuna kadar bol bol somurttum.

Bu hafta toplantısını direktörlerde yaptık. Her hafta Pazar gecesi bir arkadaşın evinde yapılan bu toplantılara doyamıyorum. Karılı, kocalı öğretmen olan bu muvalarda hazzın, saadetin, imtiazın azamî haddini görüyorum. Mekteb direktörünün karısı ilk mektebe muallimdir. Ne zarif, ne terbiyeli, ne misafirperver, ne intizamlı kadını!.. Misafirlerle ayrı ayrı meşgul olmasını öyle beceriyor ki...

Bize incir, fındık, üzüm, ceviz ve portakal ikram etti. Kültür direktörü neşesini hiç kaybetmiyor. Bizim mektebe «tarih» öğretmeni olan karısı da kendisine uygundur.

Benimle istigalde pek ileriye giden Ferhunde Hanıma öyle bir eda ile:

— Ayol, Ferhunde!.. Neredeyse seni Haşmetle evlenecek sanacaklar.. Brak şunun peşini.

Dedi ki hicabından yerlere geçtim. Yüzüm çok fazla kızarmış olacak ki bay direktör karısına çıkıştı:

— Melâhat: sen de amma haşlama yapıyorsun ha! Baksana; Haşmet oğlanı istakozla döndürdün...

Tuhaf şey: bu lâtifeye en fazla gülen Ferhunde oldu.

Bu kadından öğreniyorum!..

Öğretmen odasında sigara içiyordum; Bayan Ferhunde Sevgi içeriye girdi. Ayağa kalkıp kendisini selâmladığım halde yüzüme bile bakmadan pencerenin önüne giderek kaddeyi seyre daldı. Ben bu kadına ne yapıyordum?

Bir müddet sonra, gene aynı tavırla odadan çıkarken birdenbire bana dönerek:

— Bay Haşmet Güneş; dedi, siz görünüşünüz kadar centilmen değilsiniz.

Ve cevab verime vakit bırakmadan çıktı, gitti.

Bu kadın benden ne bekliyor, mekteb çatısı altında muşakka mı?.. Ona irfan ve ahlâk yurdunda ilânî aşk mı etmeliyim?

(Arkası var)

ZİRAAT

Meyvalarda neşvünemanın ehemmiyeti

Ağaçlardaki meyvaların bir kısmını daha evvelden toplayıp seyrekleştirmek kadar, elmaların irileşmesini temin ve manzarasını ıslah eden başlı başına bir tek ameliye yoktur

Yazan: Tarımman

Bayramda ziyaretine gittiğim Bay A. bizi karşılayarak, renk, renk kasımpatı - larının süslediği bir ön bahçeden geçirdikten sonra, asıl evin merdiveni başına gelince azıcık durakladı, ve gönlümüzdeki arzuyu sezmiş gibi:

— İsterseniz dedi, bahçede oturalım! Bu güzel bahçeyi gördükten sonra, böyle bir teklifi zaten gözlediğimiz için, büyük bir memnuniyetle ve hep birlikte hasır koltukların olduğu tarafa yöneldik. Mutad hoş beşten sonra kadınlar çiçeklerin kıvrım ve renklerini tetkik ederlerken, biz de iki ahbab bir hasbihale daldık.

Bay A. — Benim bu bahçeye ne kadar meraklı olduğumu bilmezsin, diye söze başladı. Ömrümün belki dörtte üçü burada geçer. Öyle bir düşkünlük ki, bir hekime sorsan buna şıppadak (Bahçe Mani) diye bir isim takar!? Hal böyleyken gene arzuladığım neticeleri alamıyorum: Bu gördüğün çiçekliğin arkasındaki iç bahçede güzel elma, ayva, kayısı vesaire ağaçların var; o kadar baktığım haide bu sene yumurtadan büyük meyva yapamadılar. Mübarekler pıtrak gibi de yüklü idiler!

— Pek yüklü olanları hiç seyretmedin mi?

— Ne diye? — İri ve güzel meyva almak için ağaçların sade dibine bakmak kâfi değildir. Dallarda da yeteri kadar bir seyrekleştirme yapıp, meyvalara ferah birer yer hazırlamak lazımdır. Böyle olmazsa birbirini üzerine yığılan elma, ayva ve diğer her çeşid meyvalar hem irileşmez; hem de renkli, tatlı, kokulu, kısacası yüksek vasıflı olamazlar.

Bu mesele meyva yetiştirmede çok mühimdir. Dikkat edilirse pıtrak gibi meyva tutan ağaçlar, bir kısım meyvalarını bizzat dökerler. Tabiat bu suretle ağacın taşıyacağından fazlasını atmakla işi düzenlemek ister. Amma bu kendi kendine olan geliş güzel seyrekleştirmenin vereceği netice, şuurlu bir seyrekleştirmenin neticesine benzemez.

İngiltere ziraat ve bahçilik nezareti geçen yıl yüksek kalitede meyva yetiştirmek için neler yapmak lazım geldiği hakkında güzel bir rapor neşretmiştir. Bu raporda meyvaları seyrekleştirmenin ehemmiyeti bilhassa belirttikler, müstahsillerin bu noktaya dikkat etmeleri öğütleniyordu. Bizim için de şayanı istifaide olan o raporun e'ma seyrekleştirmesine aid kısmında şöyle deniyor:

«Elmaları ağaçta iken seyrekleştirmek, yerli müstahsillerimizin pek azı tarafından yapılan bir ameliyedir. Halbuki, daha yüksek kalitede ve daha kıymetli elma yetiştirmek maksadile, şimali Amerika'nın vasi elma yetiştirme sahalarında, bu usul çoktanberi kabul edilmiş bulunmaktadır. Rekabet artıka, seyrekleştirmenin lüzumu daha ziyade hissedilmeğe başlamıştır. Bu usul, bilhassa sarıdıklara verilecek olan yüksek kalitede elma yetiştirmek için lüzumludur. Memleketimizde, meyvalarını seyrekleştiren müstahsiller, bu usulün ekonomik faydalarından sitayişle bahsetmektedirler.»

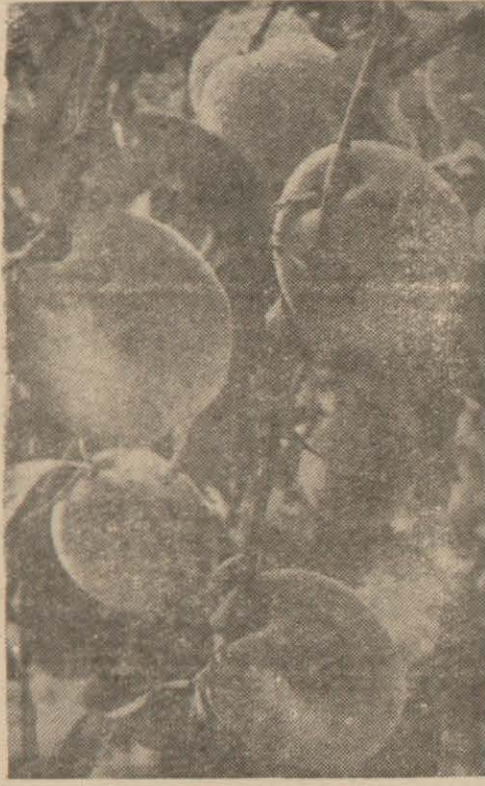
«Elmaları seyrekleştirmek, tıpkı sebze zeleri veyahud köklü mahsulâtı ziraiyeti seyrekleştirmek gibi, yani genç nebatların birçoğunu çıkarıp geri kalanların tam bir surette kemale ermelerine kifayet edecek derecede etraflarında bir boşluk bırakmak esasına müsteniddir.

«Elmacılıkta, ağaçlardaki meyvaların bir kısmını daha evvelden toplayıp seyrekleştirmek kadar, elmaların irileşmesini temin ve manzarasını ıslah eden başlı başına bir tek ameliye yoktur.

«Usulü dairesinde yapılan seyrekleştirmeden elde edilecek başlıca faydalar şunlardır.

a) Meyvalar şekil, boy ve renk itibarıyla daha yeknesak olur. Diğer taraftan, iri ve usulü dairesinde seyrekleştirilmiş olan ağaçlardaki yüksek kalite elmalar, mahsulün sıkletine hiç bir fark olmaksızın mahsulün seyrekleştirilmemiş ağaçlardan % 20-30 nisbetinde fazla olur. Bu suretle elde edilen netice ekseriya müstahsil için yepyeni bir şeydir.

Washington State College'in teşebbül-

sü ile yapılan bazı tecrübelerde bir meyva bahçesinde yapılan iyi bir seyrekleştirme ameliyesi neticesinde ağaçlardan % 73 nisbetinde A, % 10 nisbetinde B, ve % 17 nisbetinde C., kalitesi elde edilmiştir. Halbuki iyi seyrekleştirilmemiş olan diğer bir bahçede ancak % 47 nisbetinde A, % 27 nisbetinde B, ve % 26 nisbetinde C. kalitesi elde edilmiştir. Birinci bahçenin mahsulü 1000, ikinci bahçenin mahsulü ise 990 sandığa baliğ olmuştur. Bahçeler aynı büyüklükte ve aynı ihtimalla bakılmışlardır.

b) Seyrekleştirme, ağacın kuvvetinin ve toprağın kuvveti inbatıyesinin daha az sarfını mucib olur. Seyrekleştirme suretile, ağacın fazla yüklü olması yüzünden dalların kırılmasın önüne geçilmiş ve fena, hastalıklı, biçimsiz meyvalar bir an evvel defedilmiş ve gerek rüzgârın tesiriyle ve gerekse tabii bir surette vâki olan düşme ve dökülmeler haddi asgariye indirilmiş olur.

c) Seyrekleştirilmiş olan ağaçlardaki meyva adedi, bittabi daha az olacağından, toplama mevsiminde hem zamanında ve hem de işçilikten tasarruf edilmiş olur. Ayrırlıp atılacak meyvalar kalmadığı gibi, ikinci kalitede elmalar da nisbeten az olur. Bunun da yalnız toplama değil, tasnif ve ambalaj masraflarını azalttığına şüphe yoktur.»

«Müstahsillerin çoğu, seyrekleştirmenin mucib olabileceği masraftan kaçınarak bu usule müracaat etmiyorlar. Halbuki usulü dairesinde ve itinalı bir surette yapılan tecrübelerde, mahsulün artan kıymetinin ve toplama, temizleme, ambalaj ve tasnif ameliyelerinden kazanılan işçiliğin seyrekleştirmeye masrafını koruduktan sonra kazanç ta baraktığı sabit olmuştur. Yüksek ve iri tipteki ağaçları seyrekleştirmenin pek o kadar ekonomik bir ameliye olmadığı sanılırsa da, yapılan tecrübelerden bunun kazançlı bir iş olduğu ve hattâ meyvalara ilâç püskürtme işlerini azalttığı anlaşılmıştır. Bunun maada nazarı itibara alınacak bir cihet vardır: Mahsulün anormal bir surette bol olduğu ve piyasalarda en yüksek kaliteden başkalarının yüzüne bile bakılmadığı mevsimlerde, dürist bir seyrekleştirme ameliyesi, müstahsili mahsulü satamamak endişe ve tehlikesinden kurtarmış olur.»

Meyvalarda seyrekleştirmenin nasıl yapılacağına gelince; bu hususta kat'i bir kaide koymağa imkân olmamakla beraber, aşağıdaki tavsiyeler seyrekleştirme ameliyatında umumî bir rehber olabilir:

«Seyrekleştirme ameliyatına başlanacak en muvafık mevsim, ekseriya elmaların kuturları 2-3 santimi bulduğu ve gavet ufak meyvaların dökülmüş bulunduğu sıralardır. Fena, biçimsiz ve lekeli elmalarla, her elma demetinden, ekseriya demetin ortasında bulunan en iyi elmalarından maadasını koparıp atmalıdır. Elmaların birbirine dokunmasında kat'iyen müsaade edilmemelidir. Her elma arasında asgari 15 santim aralık bırakılmalıdır. Seyrekleştirme işlerinde tecrübe sahibi olan bazı müstahsiller bu aralığı da-

(Devamı 11 inci sayfada)

SİNEMA

İngilterede on iki caddeye ismi takılan san'atkâr: Gracie Filds

Gracie, kendisine gönderilen mektuplara cevap yollamak üzere senede cebinden 5.000 lira posta parası verir

Fransızların çok sevdikleri bir Danielle Darrieux'leri var ise ona mukabil İngilizlerin de Gracie Fields'leri vardır!.. Gracie Fields İngilizlerin gözbebeğidir. Ona daha doğrusu İngilizlerin «milli san'atkârı» namı verilmelidir. İngilizler onunla çok övünürler!..

Gracie Fields, aynı zamanda dünyanın en fazla para kazanan sinema san'atkârıdır!

Hiç şaşmayınız, Avrupada bir Avrupalı san'atkâr Amerikadaki san'atkârlardan fazla para kazanabilir mi demeyiniz!..

Gracie Fields yalnız sinemada para kazanmamaktadır. aynı zamanda radyoda şarkı söylemektedir. Radyodaki her seansında 500 Türk lirası para almaktadır.

Radyo ile de kalmamaktadır! Gramofon plâklarına da okumaktadır... Okuduğu plâklardan birinin sürümü 5.000.000 a gedi bulunmaktadır... İstiraden arzedeim ki meşhur muğanni Carusunun plâkları 3.000.000 sürüm temin ediyordu...

Bunlardan maada, filmlerden senelik kazancı 850.000 Türk lirasını bulmaktadır!..

İngilterede onu herkes sever... Hane-dan azasından tutunuz da en fakir a-mele kadar!..

İngiltere kralı bu sene, onun filmlerinden bir tanesini dört defa seyretmiştir.

İngiltere kraliçesi onun okuduğu gramofon plâklarını kâmi.en almaktadır. Küçük prenseslerden Elizabeth ile Margaret Rose'un en büyük zevkleri tiyatroya gidip onu alkışlamaktır!..

Gracie Fields'in şöretini temin eden yegâne âmil sadeliğidir, temiz kalbliliğidir, zekâsıdır!..

Gracie Fields seyircilerini, dinleyicilerini yalnız eğlendirmekle kalmamaktadır. Aynı zamanda onların kalblerine almaktadır. Öyle söyleyiş, okuyuş tarzları vardır ki, insanı hem alâkalandırır, hem delice güdürür... Güzel değildir, zarif-tir. Seyircilerini eğlendirmek için en komik surette de giyinmeği bilir... Seyircilerini eğlendirmek onun için bir ihtiyaçtır, bir vazifedir. O, bu vazifenin ehemmiyetini bilir ve ona göre hareket eder!..

O, halkın kalbini, arzularını sezer!.. Onlara inkiyad eder!..

An asıl Londradır. Londra varoşlarında köylere gider, halkı başına toplar

Bir Fransız münekkidininki gibi onu görenler derhal âşık olurlar. Bu bir cinsi cazibe işi değil, bir alelade cazibe işidir.

ve onları eğlendirir... Çok şırıdır. Gözleri binbir mana ifade eder. Kâh alaycı, kâh mağnum, kâh kin doludur. Sesi cazibidir, kalındır, tatlıdır!..

Bir Fransız sinema münekkidininki gibi «Onun sesini duyanlar onu severler.. Onu görenler ona âşık olurlar!.. Bu bir «cinsi cazibe» meselesi değildir. Bu bir alelade cazibe işidir.»

Gracie Filds'e verilen nişanların, mazarhar olduğu şereflerin sayısı yoktur!.. O İngiltere kral ve kraliçesi tarafın-

dan kabul edilen ilk muzikhol san'atkârıdır!..

İngilterenin en büyük nişanlardan Commandeur rütbesini ihraz eden tek kadındır.

«Saint Jean de Jerusalem» rütbesini haiz bulunan tek san'atkârdır.

İngilterede onun ismini taşıyan bir büyük gemi ile on iki cadde vardır. Büyük bir Amerikan şehrinin fahri zabta âmiridir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Yeni bir yerli film: Tosun Paşa

Yazan: İsmet Hulusi

Sessiz film devrinde, zaman zaman sinemacılık hevesinin uyandırdığı şahid olmuşuk. Binnaz, İstanbulda bir facia, Aşk, Sözde kızlar, Ateşten gömlek, Leblebici Horhor ve daha bir kaç eser filme çekilmiş, İstanbul sinema aralarında gösterilmişti. Bütün bu filmlerde mübtedilik, acemilik belli olurdu.

Seneler geçti. Sessiz film yerini sesli filme bıraktı. Dünya stüdyoları sesli film çekmeye teşebbüs ettiler. Bu arada bir iki müessesenin gayreti ile bizde de stüdyolar vücade getirildi. Ve sesli film çekilmeye, sinemalarda gösterilmeğe başlandı. İstanbul dilencisi, Karım beni aldatırsa, Karagöz, Bir millet uyanıyor, daha bir kaç film. Ve sonralar: tiyatro eseri olarak güzel yazılmış, muvaffakiyetle temsil edilmiş olan Aynaroz kadısı, Bir kavuk devrildi.

Doğrudan doğruya sinema olan birinciler için muvafak birer film diye miyeceğiz. Tiyatrodan, sinemaya adapte edilenler ise sinema olamamıştır.

Tiyatro ve sinemayı birbirine yaklaştırdığımız zaman sinemada muvafak olamayız. Bunu yalnız senaryo bahsinde değil, dekor bahsinde, aktör bahsinde de göz önünde tutmak mecburiyeti vardır.

Tiyatro, mahdud bir çerçeve dahiline sokulmuş bir san'attır. Piyese, ne kadar tabii görünürse görünsün gene sunliliği muhakkak belli olan dekor için de, sahneye çıkarılabilen elemanlarla temsil edilir. En güzel tiyatro eseri sahneye konulmasında dekor güçlüğü arzuetmeyen, sahne haricine mükâleme tarzında bile çıkmayan eserdir.

Sinema, tiyatrodan bu mahdud çerçevesi haricine çıkmış san'attır. Sinemada dekor tabiidir. Sinemada sahneye çıkarılan elemanlardan istifade edilir. Ufak bir misal: Tiyatrodaki, sahneye koşarak girip heyecanlı heyecanlı: — Ahmed beyin evi tutuştu yanyor!

Diğerlerinin koşu koşu sahneye girmiş olmalarından, heyecanlı heyecanlı söyledikleri cümleden Ahmed beyin evinin tutuşup yandığını öğreniriz. Sine-

mada ise Ahmed beyin evinin tutuşması, yanması seyredilir.

En son seyrettiğimiz film; «Tosun paşa»dan bahsetmeden, daha evvel seyrettiğimiz tiyatro piyeslerinden alınmış iki film hakkındaki fikirlerimizi kısaca anlatacağım: Bu iki film Şehir tiyatrosunda muvaffak olmuş iki piyestir. Bir kavuk devrildi, ve Aynaroz kadısı; her ikisini de İstanbul ve Şehir tiyatrosunun turnelerde uğradığı şehirler halkı pek iyi tanırlar. Bu iki piyesin temsilleri ne kadar muvaffakiyetsizliğe düşmüştür. Çünkükü: Tiyatro çerçevesinden çıkarılmak istenildikçe eserlerin güzelliği kaybolmuş, tiyatro çerçevesinde filme çekilen sahneleri de sinema olamamıştır.

Mesela: «Bir kavuk devrildi» dediği çarşıda çengi Şehnazdan bahsedilen sahneyi göz önüne getirelim: Çengi Şehnaz, Nevres Çelebiye yanık bir mendil atmış, rüzgâr bu mendili bitişik dükkâna düşürmüştü. Filmden bu söz

(Devamı 8 inci sayfada)

Almanya, sahillerini İngiliz donanmasından nasıl koruyabiliyor?

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

Bu müstahkem mevkiilerin daha açığına çok kuvvetli bir merkez olan Heligoland bulunmaktadır.

Fransız kaynaklarının Heligoland ve Sylt müstahkem mevkiileri hakkında verdikleri en son malumat şu merkezdedir:

Heligoland

Heligoland'ın manası azizler adasıdır. Bu ada daha 1914 senesinde çok kuvvetli bir deniz müstahkem mevki idi. Bilâhâre Versay sulh muahedemesinin maddelerinden biri mucibince Heligoland kalesindeki silâhlar kaldırıldı. Burası sahilden aşağı yukarı 60 kilometre mesafededir. İki kısımdan mürekkebirdir. Biri Heligoland, diğeri ise Sandy İslând'dır. Her iki kısmın toptan vüs'atı ancak 14 kilometre murababdır. Kıyılarının dörtte üç kısmı alelele topraklıdır. Deniz daima buralarını kemirmektedir.

Almanlar sulhten sonra Versay muahedemesinin maddelerine hiç ehemmiyet vermeden sessiz sadasız burasının tahkimine girişmişlerdir. Bu mevkiilerin istihkâmları yeniden tesis edilmiştir. Hem de daha mükemmel bir surette ve modernleştirilerek! Bu faaliyet ecnebilerin gözlerinden gizli kalmıştır. Ketumiyete son derece itina edilmiştir. Bilinen bir nokta vardır ki o da bu adaların her tarafına her çaptan toplar yerleştirilmiş olduğudur. Ada köstekek yuvası gibi kazılmıştır. Merkezi ve şimal denizine bakan sağlam kayalıkları oyulmuş, içine kazmatlar, depolar, hangarlar yapılmıştır.

Heligoland bu vaziyette sahili müdafaa ile kalmamakta, aynı zamanda deniz seviyesinde bulunan tayyareleri, tahtelbahirleri de korumaktadır.

«İdeal» denilebilecek olan bu üssün civarında Alman gemileri serbestçe hareket edebilmektedirler.

Nihayet Heligoland çok emin bir ilticagâhtır. Emniyet altında bulunması yalnız teslihat noktai nazarından ileri gelmemektedir. Ada gerek tayyare ve ge-

rek harb gemileri için çok küçük bir hedef teşkil eylemektedir.

Syit üssü

Almanların mükemmel bir üsseri daha vardır. O da Syit adasındaki üstür. Danimarka sahilinin yirmi kilometre kadar ötesinde bulunan bu adanın ehemmiyeti Heligolandın ehemmiyetine faik edilebilir...

Versay muahedemesinin imzasından az sonra İngiliz teknisyenleri Heligoland istihkâmlarını yıkmaya uğraşırken Almanlar Syit adasını hazırlamaya, kuvvetlendirmeye başlamışlardır!

Almanlar, turistik sebepleri ileri sürerek bu adaya kadar bir demiryolu inşa etmişlerdir. Bu demiryolunun inşası için muazzam bir dalgakıran yapılmıştır. Bu dalgakıran milyonlarca marka malolmuştur. İnşası için 350,000 ton çelik sarfedilmiştir. Ayrıca milyonlarca ton beton kullanılmıştır.

Alman hükümeti kuvvetli bir askeri müfrezeden maada, bu adaya çok mühim miktarda mühendis ve işçiler göndermiştir. Birkaç sene içinde bu mühendisler adayı tamamen değiştirmişlerdir.

Adanın bir ucundan diğer ucuna kadar sıra ile istihkâmlar, tersaneler, depolar inşa edilmiştir... Sayısız bataryalar yerleştirilmiştir... Bu topların çapları 77 den 280 e kadar varmaktadır. Bu bataryaların mühimmat depoları çok zengin-dir.

Sulh zamanında bile bütün bu muntakada top sesleri işitilmekte idi. Bu sesler Danimarkadan bile duyulmuştur. Syit adasındaki endahet mektepleri hiç tatil yapmamışlardır...

Almanlar bu adayı yalnız tahkim eylemekle kalmamışlardır; aynı zamanda ada civarındaki denizi iyiden iyiye taranmışlardır.

Adanın şimalinde deniz tayyareleri için çok mükemmel bir üs inşa edilmiştir. Bu üs Almanyanın en mühim üslerinden biridir. Üssün hangarları, alât ve edevatı mükemmeldir. Civarda bulunan yüksek kırmızı kayalıklar bu üssü muhafaza eyledikleri gibi adanın koyunda bulunan gemileri dahi muhafaza eylemektedir.

Yeni bir yerli film: Tosun Paşa

(Baştarafı 7 inci sayfa)

olarak anlatılır. Vak'ann cereyanı gösterilmez. Tiyatro için tiyatro çerçevesi dahilinde hoş görülen bu anlatma tarzı, sinema için doğru değildir. Çünkü sinemada anlatılması değil, gösterilmesi lâzımdır.

«Tosun paşa» ya geçiyorum:

S. Moray'ın adapte ettiği, ve Şehir tiyatrosunda muvaffakiyetle temsil edilmiş olan bu eser filmde de bir tiyatro eseri oldu. Tiyatro çerçevesi haricine çıkamamıştı. Çıkarılması istenilen sahneler çok acemice idi. Meselâ: Bar. Bir tiyatrodaki bile bar locaları daha fazla olur. ve piyesin esas rollerini alan eştaşın gayri figüranlar için de localar ayrılır. Filmde, tiyatrodaki yapılmaması lâzım gelen bile yapılmamış. Ancak esas artistler için üç tane loca konulmuş. Caz görünmüyor. Dans edenler gayet kötü dans ediyorlar. Tanasa revü sünden edilen istifade de hiç sayılır. Revünün çok güzel numaralarından bir kaçını filme almak mümkün iken almamışlar.

Şarkılı sahnelere daha fazla yer vermek iyil olurdu. Halbuki bu da yapılmamış. Ferihaya, Vasfiye birkaç şarkı söylenmiş. Ferihanın vapurda şarkı söylemesi güzel. Amma güzel tarafı bu kadarla kalıyor. Ve İstanbul limanından bir manzara gösterilmiş. Halbuki İstanbul daha ne kadar şümüğü gösterilebilir. İstanbul yalnız liman mı; yalnız ağaç mı?

Tiyatro tarafından bahsetmiyeyim. Aynı eseri Şehir tiyatrosu sahnesinde oynayan ve muvafak olanlar, sahnede oynadıkları tarzda oynuyorlar.

Yukarıda tiyatrodan, sinemayı artist cihetinden de ayırmak lâzım geldiğini söylemişim. Bizim filmlerimizi hemen hemen münhasıran Şehir tiyatrosu artistleri yapıyorlar. Onlar tiyatro artistlerdir. Tiyatroda muvaffak oldukları için filmleri de onları mı çevirmeleri icab eder? Filmi tiyatrodan ve tiyatro artistinden kurtardığımız gün hakikî filmi yapmış oluruz.

Telif ve adapte komedilerden gayri birde yazılmış, çok güzel ve kıymetli eserler vardır. Bu eserlerden senaryolar hazırlar ve bunları filme çekersek daha iyi bir iş yapmış oluruz.

İsmet Hulusî

Holânda yeni bir sulh teşebbüsünde bulunacak!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Devamlı bir sulhün temini için, Holânda bazı fedakârlıklarda bulunmağı dahil göze almıştır. Bu fedakârlıkların, Holânda müstemlekelerinden arazi terkine müteallik olduğu anlaşılmaktadır. Fakat, Fransa ve İngilterenin de aynı tavizlere iştirak etmeleri şarttır.

Holânda'ya endişe azaldı

Londra, 20 (Hususi) — Bu ayın 10 unğünberi Holânda ordusunda kaldırılmış olan mezuniyetler, yarından itibaren tekrar verilecektir.

Bu müsaade, tehlikenin zail olduğuna bir delil sayılmaktadır.

Londra şehri üzerinde Alman tayyareleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Alman tayyareleri, bugün garbi ve şimali şarkı Fransa üzerinde de istikşaf uçuşları yapmışlardır. Bu muntakalarda alarm işareti verilmiştir.

Holândada düşürülen Alman tayyaresi

La Haye, 20 (A.A.) — Bu sabah bir Alman askeri tayyaresi Holânda Limburgundaki Rötönd üzerinden uçmuştur.

Bir Holânda tayyaresi ateş ederek Alman tayyaresini düşürmüştür. Pilot ölmüştür.

Almanya'da büyük bir tren kazası

Brüksel, 20 (A.A.) — D. N. B. ajansının haber verdiğine göre dün Spandau civarında büyük bir şimendifer kazası olmuştur. Berlin - Hamburg ekspresi banliyö trenine çarpmış, bir vagon devrilmiş, bir diğeri de ateş almıştır. 9 ölü ve 20 yaralı vardır.

Almanlar Pragdan başka Brnoda da tevkifat yapıyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lerine rağmen, tenkil edilememiştir.

Alman «Siyah muhafız» küt'aları, ihtilâli bastırmak ve asayişini temin etmek üzere Prag gönderilmişlerdir. Makineli tüfeklerle mücehhez olan bu küt'alar, Prag sokaklarında devriye gezmektedirler.

Çekoslovakya protektorası umum valisi Fon Neurath, son hâdiseler hakkında izahat vermek üzere Hitler tarafından Berline çağırılmıştır.

Kopenhag, 20 (A.A.) — Berlinden Politiken gazetesine gelen haberlere göre, Prag ile telefon muhaberatı hâlâ yeniden tesis olunamamıştır. Berline, resmî makamlar, yaralıları hakkında hiçbir malumat vermemekte ve makineli tüfeklerin yalnız tehdit teşkil ettiğini, fakat haddi zatında polis sopolarının kifayet eylediğini söylemektedir. Alman resmî mahfelleri, Pragda mevkufların miktarı hakkında yabancı memleketlerde söylenen elli bin rakamının mübalâğah olduğunu bildirmektedir.

Avusturya hudud, 20 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Gestaponun taziyeli Bohemyadan ve Moravyadan gelen hususî haberlere göre, oralarda, devam etmektedir. Cumartesi - Pazar gecesi Alman gizli zabıtası servisleri Pragda ve Brnoda talebe muhitlerinde müteaddid tevkifat yapmışlardır. Bilhassa, Brno şehrindeki tevkifat politeknik mektebinin dinleyici talebesi arasında olmuştur.

Diğer taraftan, Pragda Çek milisine mensub müteaddid zabıtlar ve Çek millis efradı tevkif edilmiştir.

Gece gündüz Prag sokaklarında birçok askeri kamyon dolaşmaktadır. Sokaklarda halkın birikmesi menedildiği gibi hususî içtimalar da yasak edilmiştir. Çekoslovak hududunda Çek hudud bekçileri yerine Alman hudud bekçilerinin ikame edildiği söyleniyor. Slovakya ile hitmeye arzısı arasında her türlü muvasala yasak edilmiştir. Yalnız hususî bir müsaadeyi hâmil kimseler hududdan geçebilmektedirler. Slovak yolcular Çek - Slovak hududunun kapalı olmasından dolayı Pragda gidebilmek için Viyanadan geçmek mecburiyetindedirler.

İsviçre gazeteleri diyorlar ki

Bern 20 (A.A.) — Havas - Berner Tagblatt, Prag hâdiselerinden sonra Almanya vaziyeti hakkında tefsiratta bulunan ilk İsviçre gazetesi idir.

Londraya giden heyetimiz

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Celâl ve Başvekil namına matbuat bürosu umumî kâtipi Selim Saepir ile bütün Hariciye Vekâleti büyük memurları ve birçok dostları tarafından teşeyi edilmiştir.

İngiltere büyük elçisi, Yunanistan büyük elçisi, Fransa maslahatgüzarı güzide diplomatımızı teşeyi edenler arasında bulunmuşlardır.

Numan Menemencioğlu ile birlikte heyeti teşkil eden Maliye Nakid İşleri Umum Müdürü Celâl Said, Ticaret Vekâleti Dış Ticaret Umum Müdürü Bürhan Zihni, Merkez Bankası müfettişlerinden Cabir, Hariciye Vekâleti kâtiplerinden Şadi ve İhan da hareket etmişlerdir.

Heyet yarın akşam Semplon ekspresile İstanbuldan hareket edecek ve Cuma günü Parise muvasalat edecektir. Orada iki gün ikametden sonra Pazar günü Londraya geçmesi ihtimal dahilindedir.

Orgeneral Kâzım Orbay

Londra 20 (A.A.) — Reuter Ajansı bildiriyor:

3 Teşrinievâldenberi, Türk askeri heyetile birlikte Londrada bulunan Türk ordusu müfettişi General Orbay Ankaraya avdet etmek üzere yarın Parise hareket edecektir.

General. Türk - İngiliz - Fransız muahedesinde musarrah mühim malî ve iktisadî anlaşmalar hakkında görüşmek üzere Londraya gitmekte olan Türkiye Hariciye Vekâleti Umumî Kâtipi Numan Menemencioğlu ile Parise görüşecektir.

Orbayın vazifesi askeri mahiyette olmakla beraber, malî meselelere temas etmemesine imkân yoktu. General, Menemencioğlu ile bu meseleleri görüşmek arzusunda.

Gazete, Alman tayyareleri tarafından gösterilen istikşaf faaliyetinin Almanyanın dahili vaziyetile alakadar olup olmadığını araştırıyor ve diyor ki:

Münih, sonra Constance ve şimdi de Prag hâdiseleri, harice doğru bir inhlâkin lâzım olduğunu göstermektedir. Prag işi ciddidir. Nazi rejiminde dahil ehemmiyetsiz bir tezahür yâzından dokuz talebe idam etmezler. Örfî idare ilânı için vahim bazı şeyler cereyan etmiş olmalıdır. Sinirler gittikçe gerilmektedir. İşte nasyonal sosyalist kampındaki vaziyetin mümeyyiz vasfı budur. Bununla beraber, aldığımız haberler bizi daima lüzumundan fazla nikbinlikten menetmektedir. Demir gibi bir inzibat, kuvvetli bir teşkilât ve taassub, Nazi hareketini sevk ve idare eden kuvvetin âmilleri ve muharrirleridir.

İngiliz gazeteleri diyorlar ki

Londra 20 (A.A.) — Gazeteler, Bohemyadaki isyan hareketine uzun süren tahsis etmekte ve ilân olunan örfî idare, yapılan tevkifat ve idamların mezkûr isyanın ciddi olduğunu gösterdiğini yazmaktadır.

Daily Mail bundan şu neticeyi çıkarıyor:

«Büyük Almanya'yı kuranlarda siyasi olgunluk yoktur.»

Daily Herald başmakalesinde diyor ki:

«Çekler, Hitlerciliğin daha süratle yıkılmasına yardım edeceklerdir. Bugün gösterdikleri cesareti takdir ediyoruz. Yarın müşterek zafer kazanıldıktan sonra onlara şükran borcumuzu söyleyeceğiz.»

Times diyor ki: «Bohemya ve Moravyadaki bugünkü vaziyet, Almanyanın yabancı ırkları idare etmek hususundaki kabiliyetsizliğinin yeni bir delilidir.»

Fransız gazeteleri diyorlar ki

Paris 20 (A.A.) — «Oeuvre» diyor ki:

Almanya'daki bazı karışıklıklar, ne suretle tefsir edilirse edilsin, Almanyanın son fütuhatlardan sonra müşkül vaziyete düşmüş olduğunu açıkça gösterir. Almanya bu müşkülâtı yenemeyecektir. Asıl facia Hitlerin Almanya'yı herbe sürükledikten sonra Alman milletinin bugün harbden nasıl kurtulabileceğini araştırmasındadır.

Sinema: İngilterede on iki caddeye ismi takılan san'atkâr: Gracie Fields

(Baştarafı 7 inci sayfa)

İngilterede Lancashirede Rochdalede doğmuştur.

Yaşını hiç gizlemez. Kânunusani 1398 tarihinde doğmuştur. 41 yaşındadır bugün!

Gracie Fields'in annesi Mrs Harsfield adında bir çamaşırcı idi. Dört çocuğu vardı. Bir oğlan, üç kız. Kız Gracie idi. Annesi çamaşır almak için tiyatrolara gide gele çocukta tiyatroya karşı bir meyil uyanmıştı. Aktör ve aktrisler de ona iltifatlarını esirgemiyorlardı...

1906 senesinde sekiz yaşına basmıştı. Rochdale sineması sahnesinde ilk defa olarak halka şarkı söylemeye başlamıştı. O vakit haftada bir şilin alıyordu. On beş yaşında Chorus girl olmak sevdiğine düşünmüştü. Bunun için büyük bir varyete kumpanyasına fotoğrafını göndermişti. Fotoğrafi «işimize yaramaz» kaydıla iade edilmişti.

Nihayet seygar bir tiyatro kumpanyasında iş bulabilmişti. Babası buna rıza göstermediğinden kızını geri çağırarak bir un fabrikasında işçiliğe vermişti...

Gracie Fields san'at hayatına asıl 1914 senesinde atılmıştı. O vakit 18 yaşında idi. Odur budur tiyatro âlemini terketmedi.

«Londra kulesinin efendisi» adındaki piyeste ilk rolü almıştı. Bu piyes yalnız Londrada 4000 defa gösterilmiş, oynanmıştır.

Sonra gene Londrada «Elhamra» tiyatrosunda rol almıştı. Günde 6 defa sahneye çıktığı olurdu. Hem de ayrı ayrı tiyatrolarda...

Gracie Fields seyahat meraklısıdır. Bütün dünyayı devretmiştir. Cenubi Afrika'ya yapmış olduğu seyahat çulğınca tezahürlerle vesile olmuştu! Capetown şehrinde mürur ve ubur saatlerce iktida uğramıştı!

1936 senesinde «en fazla muvaffak ol-

muş» İngiliz san'atkârlığına seçilmişti!

Bu kadın iyilik yapmaktan büyük bir zevk duyar... Doğduğu Rochdale şehrine bilhassa bağlı bulunmaktadır. Her sene bu şehre gider. Bir hafta müddetle tiyatrolarda rol yapar, şarkı söyler; konser verir. Elde eylediği parayı şehrin «kızıl haçına» terkeder. Bu para ile şehrin fakirlerine kışık yiyecek, içecek ve ısınacak şeyler verilir!

1935 senesinde Brighton civarında Peacehaven şehrinde bir eytamhane tesis eylemiştir. Bu eytamhane kendi ismini taşımaktadır. (100 e yakın fakir çocuk bu eytamhanede beslenmektedir.

San'atkârın sayanı dikkat bir hususiyetini bildirelim: Bir sene içinde kendisine gönderilen mektuplara cevap vermek için 5000 lira posta parası sarf eylemektedir.

İşte Gracie Fields böyle bir kadındır!..

Bir casusun havatı

(Baştarafı 6 ncı sayfa)

Karl bu sıralarda Berlinden, Glaskovda yapılmakta olan 14 pusluk toplar hakkında tafsilât elde etmek için bir direktif aldı. Karl bu işi müsbet bir tarzda neticelendirdikten sonra derhal İngiltereden ayrılmak kararını verdi.

Karl Edinburgtan Glaskov'a giderken, kendisine gönderilecek mektupların, Glaskov postanesine post restant olarak gönderilmesini Brüksel tarikiile Berline bildirdi. Kendisine Berlinden gönderilmekte olan mektuplar, evvelâ Brüksel'e gelmekte, orada da, Brükselin tanınmış eczanelerinden birinin antelli zarfına konarak İngiltereye sevkedilmekte idi. Bir doktorun tanınmış eczanelerden birile muhabere etmesi kadar tabii hiç bir şey olamazdı.

(Arkası var)

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Güzellik kraliçesile maymun

Çeviren : Falk Bercmen

Artistler balosunun üç cazı, şeytani yerinden oynatacak bir ustalıklı çalışıyor. Çiçeklerle süslü masaların üstünde su gibi şampanya akıyordu.

Bütün New-York, ışıkların altına toplanmış, güzellik kraliçesinin seçilmesini bekliyordu. On meşhur Amerikalı ressam, New-York'un en güzel kadını olarak Apollo barının güzel sarı saçlı sanatçısı Mis Gledis Butleri seçtiler. Uzun müddet Küba güzeli ile Mis Butleri arasında bir tereddüd devresi geçirmişlerdi. Fakat Anglosakson Venüsünün yumuşak ve narin güzelliği, Kübanın vahşi ve ateşli güzelliğine galebe çalmıştı.

Küba güzeli Konşa neticeyi öğrenince sapsarı kesildi; dudakları kısıldı ve uzun siyah kirpiklerinin gölgelediği bakışları sertleşti.

Masasının etrafında yer almış olan tanınmış bankerlerin protestolarına kulak vermiyordu. İçlerinden sevinmiş fakat dıştan Konşaya teselli verici sözler söyleyen kadınlara da içerliyordu.

Bütün salon Mis Butleri alkışlarken bir söz söylemeksiz yerinden kalkan Konşa arabasına binip evine yollandı.

Evde, hiddetle kürkünü çıkardı. Dişleri birbirine vurarak gözleri yarı kapalı bir halde epey düşünceli kaldı. Gözünün önünden, yarın bütün Amerikan matbuatında çıkacak Mis Butleri'nin resimleri geçiyordu.

Şayed, şu anda Amerikalı güzel karışında olsaydı, hiç tereddüd etmeden onu parça parça ederdi. Ancak bu suretle, kırılan gururunu tamir edebilecekti.

Yarıya kadar birbirini arkası içtiği sigaralardan yorularak ayağa kalkıp alnına düşen buklelerini oynatan hiddetli bir baş silkmesiyle doğruldu.

Konşa, ertesi günü Apollo barına gitti. Tam Antonyonun maymunu ile prova yaptığı saattir. Antonyo, kulaklarında küpeler bulunan sivri dişli ve melez bir Meksikalı idi. Genç bir goril maymununu terbiye etmiş ve ona şayanı hayret numaralar öğretmişti.

Genç Kübalı dansöze, ilk defa San Fransisko'da rastlamış ve o vakitten beri ona, bütün iptidai kuvvetle ve fıkrasile âşık olmuştu. Önce, Konşa mukaddes ve ilâhi bir varlıktı. Bir bu sesi için bütün hayatını feda ediyordu.

Konşanın onu locasında beklemekte olduğunu söyledikleri zaman acele acele ona kavuşmaya koştu.

Alçak bir sesle uzun müddet Kübalı dansöz ona birçok şeyler söyledi; ince güzel ellerini onun omuzlarına dayamış bir halde konuşuyordu. Nihayet garib ve kısıp bir sesle:

— Antonyo, dedi, şayed sana git annenî öldür desem ne yaparsın?

— Vallahi öldürürüm, mâbudem.

— Pekâlâ.

Bunun üzerine Konşa tam bir itimad.

Matmazel Dimitriyadu bilgisini serpe serpe gösterme fırsatını bulduğu için memnundu; geçmiş günlerin yapıklarını birer birer açıyor, her taş parçası için ayrı ayrı uzun uzadıya izahat veriyordu. Bir yanında Matmazel Dimitriyadunun kara kuru, zavif ve çirkin çehresinde ilim, toprak altından çıkmış tarihten evvelki zamanlara aid bir iskelet manzarası ile beynimi sarıyıcı ve beni maziye çekip götürüyordu; öte yanında Lizanın vücudüne temas eden ve bir tarafımı boydan boya yakıp tutusturan sıcak ve güzel vücudünde siir, hevecan ve havat ile dalgalandırıp taşarak aklımı başımdan alıyordu.

Yunan mitolojisi hakkındaki bilgimle Matmazel Dimitriyadunun söyledikleri birbirine karışarak dimağında beni hevecana veren bir âlem vücudüne gelmişti. Medeni şehir, asfalt yollar, araçlar, insanlar ortadan siliniyordu. Gözümün önünde bir hülya memleketi şekil almakta idi. Bir memleket ki dağlarının tepeleri berber bir sema altında bütün beyazlıklarla parlıyordu. Dağların aralarındaki dar ve derin vadileri, mukaddes ırmaklar boyunca yetisen ağaçlar birer yeşil cennet haline getirmişti. Dağlık ve yüksek yerleri çam ağaçlarıyla örtülüdür, shillerle aloak vadileri zeytin ağaçları, portakal ve limon bahçeleri ve mevva veriyen hurma ağaçları kaplamıştır.

Asırların arkasında tabiatın geniş göğsünde yerleri ve gökleri dolduran ilâh-lara inanarak yaşayan insanlar ki başlıca işleri spor ve aşktır, hedefleri kuvvet ve güzelliğidir.

la sırrını ve arzusunu anlattı. Meksikalı onun sözlerini kesmeksizin sonuna kadar dinledi, nihayet:

— Peki senin arzunu yerine getirirsem bana ne vereceksin? dedi.

Konşa tırnaklarını onun avuçlarına batırarak cevap verdi:

— Kendimil!

★
Aradan on beş gün geçti.

Bir akşam Apollonun mutad seyircileri yerlerini almışlardı. Müşteriler arasında karanlı bir köşeye çekilmiş ve gözlerini sahneye dikmiş genç bir kadın vardı. Bu Konşa idi. Elindeki programı sinirli sinirli okuyordu: (1 — Maskaralar kralı Bob; 2 — Antonyo ve maymunu; 3 — Güzeller güzeli Gledis Butleri... Amerikanın en güzel kadını müdüriyet hususi bir surette angaje etmiştir... ve saire ve saire...)

Orkestra bir fokstrot çalıyordu. Bob numarasını bitirmişti. Arkasından Antonyo öne doğru eğilerek gorilin hareketlerini takip etmeye başladı. Maymun garson kılığında girmişti. İnsan gibi hareketler yapıyor, herkesi muvaffakiyetine hayran bırakıyordu. Nihayet sıra Mis Gledis Butlere geldi.

Seftali çiçeği biçiminde bir elbise içinde göründü. Şarkı söyledi, dans etti. Şarkısı birkaç defa alkışlandı ve beş altı kere tekrarlandı.

Konşa ona sinirli sinirli ve nefesi kısılmış bir halde bakıyordu. Birden salona bir kâhkaha tufanı doldurdu. Seyirciler Antonyonun gorilini siyah elbiseleri içinde sahnede görünce pek beğendiler. Maymun sekerek ilerliyordu. Güzellik kraliçesi son reveransını yapmaktaydı. Goril yaklaştı onu dirseğinden tutarak halka takdim etmek ister gibi bir hareket yaptı.

Bu vaziyet çok komikti. Maymunun hareketi müthiş gülünetli. Halk alkışlıyor hol hol kâhkahalar atıyordu. Fakat birden herkesin kâhkahası kursağında kaldı. Goril elleriyle güzel artistin kollarını sıkıyordu. Sonra öncelelerinden birini yüzüne attı. Görünüşte kadını öldürmek niyetinde deildi, sadece yüzünde derin çizgiler açmıştı.

Salondaki kadınlar korkuyla yüzlerini kapatarak haykırdılar. Bazı erkekler tabancalarını çıkarıp nisan aldılar ama ateş etmekte çekinmiyorlardı. Belki de kursunlardan birkaçı genç kadına isabet edebilirdi. Nihayet maymun kadını bırakmış bir köşeye kaçıp kaybolmuştu. Mis Gledis ise sahnenin ortasına düşmüştü. Onu kaldırmaya geldikleri zaman, yüzünde, hayvanın, ebediden çıkmıyacak olan ve onu müebbed bir çirkinliğe mahkûm eden tırnaklarının açtığı derin çizgilerden karlar sızıyordu.

Bu sırada, beri tarafta Konşa vahşi bir sevinç içinde artık hiç bir zaman New-York güzeli olmayacak olan Mis

SPOR

9 futbolcu suihallerinden cezalandırıldılar

4 ü birer, 2 si de 6 şar ay oyun oynıyamıyacaklar

Beden Terbiyesi İstanbul Futbol Ajanlığından:

1 — Aşağıda kübleri, adları ve böge numaraları yazılı idmancılara iştirak ettikleri müsabakalardaki suhabetlerinden dolayı genel direktörlüğe geçici müsabaka boykotu cezası verilmiştir.

Tebliğ tarihi olan 21/11/1939 tarihinden itibaren küblerinin ve hakemlerin bu futbolcuları ceza müddeti içinde müsabakalara iştirak ettirmemeleri tebliğ olunur.

Eyüb klübünden 1635 İsmail Özpınar 4 ay.
Ortaköy klübünden 2154 Muhlis Açıktepe 1 ay.
Ortaköy klübünden 1377 Sadettin Duruşken 1 ay.

Ortaköy klübünden 1238 Basri Camer 1 ay.
Galatageçer klübünden 288 Kadri Ağay 1 ay.

2 — Aşağıda kübleri, ad ve soy adları ve böge sicil sayıları yazılı bulunan idmancılarının da klübü değiştirmeği itiyad haline getirmiş olduklarından dolayı 15/11/1939 tarihinden itibaren hisalarında yazılı müddetler için genel direktörlük tarafından geçici müsabaka boykotu cezasıyla tecziye edilmişlerdir. Müseccel buldukları klüblerden istifaları halinde bu cezalar bekleme müddetine mahsub edilemez.

Topkapı klübünden 39 Haydar Boraganlı 6 ay.
Topkapı klübünden 38 Şerefettin Simavî 6 ay.

İstanbulspor klübünden 933 Seyfettin Demirtaş 3 ay.

Taksim stadında maç yapılması menedildi

İstanbul bölgesi stadlarda alınması lüzumlu olan sıhhi tedbirlerin alınmaması nedeniyle Taksim stadında maç yapılması menedilmiştir. Bu teftiş nazaran ve müteaddid ihtarlara rağmen Taksim stadında hiçbir sıhhi tedbir alınmadığı görüldüğünden bu hadadan itibaren Taksim stadında resmi ve hususi maç yapılması menedilmiştir. Keyfiyet gazetelere ve klüblere bölünce tebliğ edilmiştir. Fakat tebliğde diğer sahalarda da aynı tedbirin alınmaması hakkında hiçbir işarettir.

Dün bir tramvayda yangın çıktı, yolcuları pardesüleri yandı

Dün öğleden sonra saat 14 de Sirkeci'de bir tramvayda yangın çıkmış, üç talebenin pardesü ve çantaları, Hüseyin isminde birinin bir eli ve paltosu yanmıştır.

169 numaralı Beşiktaş - Fatih tramvayı Sirkeciye geldiği sırada vaktanın fren yapmasını müteakib arkadaşları 512 numaralı romorkta kontak neticesi yangın başlamış, üç talebe ile bir yolcunun palto ve pardesüleri yanmış. Hüseyin ismindeki yo'cu da elinden yaranlanmıştır.

Gledis Butleri'e, bulunduğu köşeden memnun ve mahzuz bir halde bakıyor.

«Son Posta»nın tarihi tefrikanı: 59

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Meşeli türküsü

Padışah, başını arkaya çevirmekten dümendeki Deli Hüseyine seslendi:

— Hüseyin!
Muradın sesi, boğuk ve derinden çıkmıştı. Deli Hüseyinin sesi, aslan böğürmesi gibi bir şeydi:

— Emret sultanım...
— Sor bakalım şu yiğitlere saz çalan var mıdır ve sazı yanında mıdır ve sor bakalım türkü söyleyen var mıdır?

Murad bu emri verirken, elile kürek çeken delikanlıları göstermişti.

Deli Hüseyin:

— Emir sultanımın efendimindir...
Dedi ve sonra, bulunduğu yerden kürekçilere seslendi:

— Bre tersane yiğitleri, müjde size... bre içinde saz çalan, sazı yanında olan, türkü söyleyen yiğitler kimlerse çıksın... Padışahımız ister...

Kırk delikanlı, kürekleri aynı itizam ve süratle çekmekte devam ediyordu. Yalnız, fevkalâde bir terbiye ve edeb dairesinde, bir fısıltı başlamıştı:

— Cökürücü küçük Mehmed çıksın...
— Mudurnulu Mehmed de çıksın...
— Bülbül Ali de çıksın...

Bu fısıltılar, hafif dalgalılar halinde, kürekçi sıralarını aşıyor, en ön sıranın sağ başında oturan bir kürekçide toplandı. Bu genç, kaygın kürekçibaşısı idi. Üfür otuz dokuz delikanlı, onun emrinde idi. Sözüden dışarı çıkamazlardı, ona sormadan bir şey yapamazlardı, bir yere gidemezlerdi. Ona karşı gelmek şöyle dur sun, hürmette küçük bir kusur, falakaya yıklmaları için kâfiydi. Bu mutlak itaat ile beraber, bu kırk delikanlının arasında, birbirlerine karşı aşk derecesinde bir sevgi, bir bağ vardı. Bu itaat ve hürmet, istek ve sevgi ile yapıldığı için kürekçibaşısı da arkadaşlarına sefkat ve muhabbetini saçan bir âmir olmuştu.

Kürekçibaşısı, küreği bırakmadan: — Cökürücü küçük Mehmed, Mudurnulu Mehmed ve Bülbül Ali çıksın...

Dedi. Muhtelif sıralardan üç delikanlı ayağa kalktı. Kaygın ortasında, kürekçileri ikişer ikişer uzunlamasına ikiye ayıran ve «köprü» denilen yerden yürüye rek «sofa» ya geldiler. Birbiri arkasından döndürdü Muradın, yüzüne bakmağa cesaret edemiyerek ayağın üstüleri ve üçü de, padişahın karşısında bağdaş kurup oturdular. Kürekçibaşısının kısa bir emri ile, en baştan bir çift kürek sudan alındı, bosalan yerler, sessizce ve derhal dolduruldu. Bir kürekçi de, başta yedek kaldı.

Padışah karşısına geçen üç delikanlıya:

— Hanginiz Mudurnulu Mehmed, hanginiz Cökürücü Mehmed, hanginiz Bülbül Ali? diye sordu. Delikanlılar, gözleri yerde:

— Ben Cökürücü Mehmedim...
— Ben Mudurnulu Mehmedim...
— Ben Bülbül Aliyim...

Dediler.

— Mudurnulu, sizin o tarafların kaşık oyunları, kaşık havaları vardır... Onlardan bir sey tuttur bakalım...

— Emir sultanımın efendimindir...
Mudurnulu Mehmed cökürünü kucağına aldı. Evvelâ birkaç teline şöyle bir dokundu. Cökürücü Mehmed de ona refa-

kate hazırlandı. Bu sırada, padişah Güllü Fatmaya döndü:

— Güllü kızım... Haydi bakalım bize bir kaşık oyunu oynat... Şu gam girda-bında gönül eğliyelim...

Dedi. Kürekçibaşısının ufak bir göz işareti ile, kürekçilerden ikisi kuşakların dan birer tane temiz tahta kaşık çıkarıp uzattılar. Musa Melek ile karşı karşıya gelemedenberi, gözleri zaman zaman meçhul bir noktaya dalan ve hattâ padişahın bile mevcudiyetini unutmaya derecelerine varan Güllü Fatma, bu emir üzerine toplandı:

— Emret sultanım...
Dedi. Koca kaygın «sofa» denilen ve deniz üzerinde küçük bir odadan farkı olan yerinin ortasına geçti. Kürekçiler, adı bütün; İstanbulun ağzında dolaşan bu meşhur rakkasenin oyununu ilk defa görebeklerdi. Öndekiler, usulca yerlerini değiştirmişler, arkalarındaki arkadaşlarına omuz başından bakmak imkânı vermişlerdi.

Mudurnulu Mehmed ile Cökürücü Mehmed Mudurnu ve Bolu havalisinin en güzel kaşık havalardan «Meşeli» türküsünü tutturmuşlardı. Bülbül Ali denilen delikanlı da çağlayan bir sesle söylemeye başlamıştı:

Meşeli dağlar meşeli,
Uçkuran dört köşeli,
Yaman oldu aşka düşeli.

Olmalı yâr güzel olmalı,
Her güzel dengini bulmalı!

Güllü Fatma, fırsat bulup, Musa Melek Çelebiye baktı. Padişahın gözde sa-kisi ilk defa olarak, başını kaldırmış, kendisinin oyununu seyrediyordu. Murad da, bunu gördüğü halde kaşıklarını çatmamıştı. Güllü Fatma, bunu, çoğunun toyluğuna verdi ve nerede ise, padişahın Musa Melek Çelebiye parlayacağını sandı. Bir aralık, ayakları tökezir gibi oldu. Gözlerini yumdu, yumulan gözlerinin içinde Musa Meleğin dilber yüzünün hayalini doya doya seyrederek, «Meşeli» türküsünü söylemeye başladı. Bülbül Ali de kit'ayı tekrarlamaya mecbur oldu.

Meşeli dağlar meşeli,
Uçkuran dört köşeli,
Yaman oldu aşka düşeli.

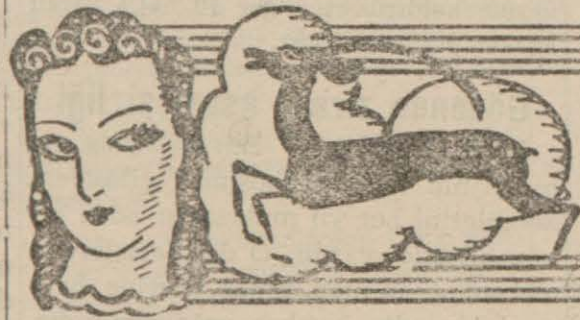
Fakat, türkünün ara nağmesine gelince, bütün kayak halkının yüzünde, birdenbire yüz çizgilerinin en cömert geriliş ile sonsuz bir neşenin alâmeti olan bir tebessüm belirmişti. Padişah ta türkü söylüyordu. Hem, Muradın ne kadar da güzel sesi vardı:

Olmalı yâr güzel olmalı,
Her güzel dengini bulmalı!

Çaldıkları ve söyledikleri türküyü, padişahın da iştirak etmesi, üç delikanlıyı costurmak için kâfiydi. Güllü Fatmanın kaşık oyunu ise, muhakkak ki görülmemiş bir şeydi. Raksetmek için yaratılmış olan bu çingene kızının incecik parmaklarında, gemicilerin kaba tahta kaşıkları, binbir türlü ses çıkararak bir saz olmuştu. Narin, ince yapısına, Bolu evelerinin kabadayı hareketlerini harikulâde bir usaltıkla yaratmıştı.

(Arkası var)

«Son Posta»nın yeni edebî romanı: 0

CEYLÂN Aevi

Yazan: Refik Ahmed Sevengi

Büyük ilâhlar dünyamın idaresini paylaşmışlardır. Zevs, Olimp şahikasinin dan gürlür, Pozedon denizleri costurup durgunlaştırır, Apollon gökleri ve yer yüzünü aydınlatır. İki sınıf mabudlar ormanları ve su başlarını tutmuşlardır ve bunların hepsi, büyüklü küçüklü bütün ilâhlar, iyi işe, doğruluğa müstaid oldukları kadar ihtirasa hava ü hevese düşkünlüdürler. İlahlar var ki insan doğmuşlar, gittide yükselip Olimp şahikasına kabul edilerek ebedilik tacını giymişler, fakat hâlâ gözleri yer yüzündedir. İlahlar var ki dünyamın mukadderatını ellerinde tutmak, yeri, göğü, denizleri, ölümden evveli ve ölümden sonrayı idare etmek zevki onlara kâfi gelmiyor; zaman zaman türlü kılıklara bürünerek fanî insanların huzuzat âlemlerine karışmaktan kendilerini alamıyorlar.

Eğlenceye düşkün Yunan milletinin muhayyilesi, ilâhlığı fiil halinde görmek istemiş, mabudları daima insanlara benzetmiş ve ilâhların hemen hepsini birer

büyük hovarda olarak tahayyül etmiş.

Zevs ki ilâhların ilâhidir, bütün kuvvet ve kudret kendindedir, yaptığı her şey iyidir ve doğrudur. Zevs, yer yüzü ilâhesi olan Hira ile evli olduğu halde bir gün Finikede Saydon kralının kızını görmek beğenmiş, aldatmış ve kaçırmıştır. Çapkın Zevs'in gök yüzünde saltanat sürerken bir gün de küçük Asya illerinde dolaşan Ganimed isimdeki delikanlının tazelikliğini ve güzelliğini görüp hayran olduğunu, bir kartal şekline girip genç adamı kaptığını ve Olimpos dağlarına getirip kendisine saki yaptığını biliyoruz.

Güneş ilâhı Apollon, çoban kılığında girip hayvan otlatırken şafaklar kadar güzel ve sabahın ilk saatleri kadar taze Dafne kızı görüp te akl başından giderek peşine düşmüdü mü?

Kadın ilâhlara gelince... Onların sevda maceraları sayısızdır. İlahların ilâhı Zevs, güzelliği ilâhesi Afrodittiye topal ilâh demirci Hifestosa evlendirmişti. Afroditti, kocası ile birlikte yaşamakla beraber

talihine razı olmadı ve gönlünü eğlendir-mek için neler yapmadı! Hangi birini sayalım? Kıbrış Adonisi kandırmasını mı, Marsla olan sevimlilerini mi, İda dağında rastladığı çoban Anahsis'e olan iltifatını mı?

Yunanistanın eski yeni bütün ilâhları! Aşkdan, zevkten ve ihtirastan anlıyan ilâhlar! Siz benim için kuvvet oluyorsunuz!

Müzelerden ve eski eserlerden sonra parkları doluştık. Olgas ve Amaliyas cad-deleri üstündeki Zapiyon bahçesi ile millî bahçe yanyanadır. Denizden, uzaktan kütleleşmiş taş binalardan ibaret gibi görünen çıplak manzaralı Atina, şehrin ortasında yeşillik, gölge ve serinlik merkez halinde duran bu iki bahçede nefes alıyor.

Matmazel Dimitriyadu bizi Bizans ve Benaki müzelerine de götürmek istedi ama kendisini fazla yormuş olmamak

icin özür diledim. Eski eserlerle alakadar olmak, Yunanistanda yerli ve cenabi bir çok kimseler için asla eskimiyecek olan bir modadır. Atinada Almanların, Amerikalıların, İngilizlerin, Fransızların, İtalyanların ayrı ayrı arkeoloji enstitüleri ile bir de bu işle meşgul Yunan cemiyeti isimli bir müessesesi varmış. Matmazel Dimitriyadu bu sonuncusunda aza olduğunu ve avni zamanda Amerikan arkeoloji enstitüsüne devam ettiğini söyledi.

Liza gününü benimle geçirmiş olmanın memnun görünüyordu. Onu evlerinde yemeğe kaldığım gecedanberi üç gündür görmemistim. Bugün sabahleyin beni telefonla bildim. Öğleden sonra Yorcının kız karesi ile birlikte çıkıp gelmişlerdi. Ayrılma vakti yaklaşıyordu. Onu bir daha nasıl, ne zaman, nerede görebilecektim?

— Bir akşam yemeği otelde veya başka bir lokantada benim misafirim olarak benimle birlikte yemeniz için ne yapmak lâzım?

Diye sordum. Cevap verdi: — Kocama telefon edip kendisine konuşunuz.

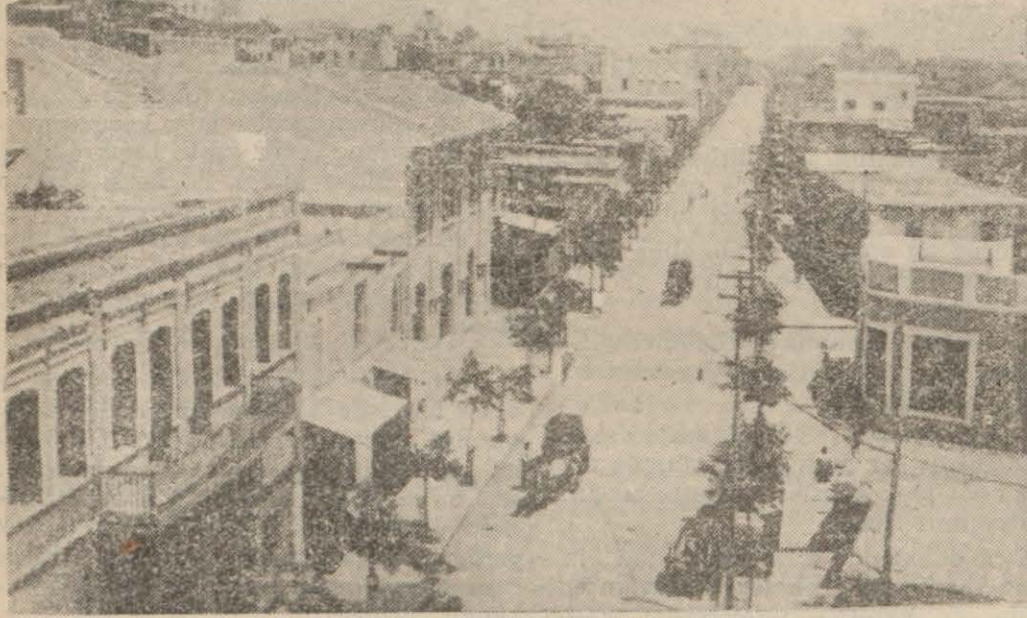
★
Yorgi Dimitriyadis davetimi kabul etti, bir akşam karısı ile otelde geldiler. yemeği birlikte yedik. Yemekten sonra da beni bara götürdüler. İçki içtik, varyete seyrettik, program bittikten sonra saha dansa kalkan müşterilerle doldu.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Adananın imarına ehemmiyet veriliyor

Vakıflar idaresi de imar işlerinde şehir belediyesine büyük yardımlar yapacak

Adanadan güzel bir görünüş

Adana (Hususi) — Adananın imarı, büyük bir dava halindedir. Geniş bir saha üzerine kurulmuş olan şehirde yollar, binalar, temizlik, ışık ve su tesisatı yapmak hep büyük paralar sarfına dayanmaktadır. On senedenberi belediyenin çalışması şehre bir çeki düzen vermişse de Adana arzu edilen şekilde henüz imar edilmiş halde değildir.

Birkaç gün evvel vakıflar umum müdürü Fahri Kiper Adanaya gelmiş ve şehrin inşaa meseleleri üzerinde vakıfın etkiler yapmıştır. Vakıflar idaresi üç büyük binanın temellerini atmış ve diğer inşaat projelerinin hazırlanmasına başlamıştır.

Alman intibalarına göre, vakıflar idaresi Adananın imarı yolunda şehir belediyesine büyük bir yardım göstermektedir.

İlk planda ele alınan iş, mesken burhanını önlemek için apartmanlar inşası olmuştur.

Osmaniye kazasının imarı

Eskiden, vilâyet merkezliği, şimdi de Adananın bir kazası olan Osmaniye şimdiye kadar pek bakımsız bir halde kalmıştı. Seyhan valisi Faik Üstün bu yıl, verimli kasabanın kalkınması için yakından meşgul olmaktadır.

Bu gayeyi elde etmek için kazaya çalışan bir kaymakam getirilmiştir. Aynı zamanda belediyeyi idare etmek olan kaymakam, kısa bir zamanda çarşayı intizama koydurmuş, beton kaldırımlar yapmış, temizlik, tenvirat işlerini ele almıştır.

Osmaniye'nin yegâne istihsal mevzuu olan portakal işi, yetiştirme şekli, ihrac vaziyetle artık çok yakından meşgul olunmaktadır. Evvelki gün çiftçilerle umumî bir konuşma yapılmış, kararlar alınmıştır.

Osmaniye köylerini kasabaya bağlayan yolların inşasına da geçilmiştir. Keza köy okulları işi üzerinde hararetle çalışılıyor.

Kadastro işleri

Adana kadastro işlerinin bir kısmı ikmal edilmiştir. Elde olan büyük bir kısmı da yakında bitecektir. Cımarlı mahallesinin kadastro işi ikmal edilerek tapuya devredilmiştir. Ulucami, Karasoku, Tepebağ, Kuruköprü mahallele-

rinin kadastro da üç aya kadar tamamlanacaktır. Döşeme, Hanedan, İstiklâl mahallelerinin de bütün kadastro hazırlıkları tamamlanmıştır. Bu kısımlar da Şubat veya Martta elden çıkacaktır.

Medenî cemiyet içinde kadastro işinin mühim rolü malumdur. İki sene sonra, kuvvetle söylenebilir ki Adana'da emlak ve araziden mütevellid hiç bir ihtilâf kalmıyacak ve bu suretle vatandaşlar birbirleriyle mahkemeye düşmekten kurtulacaklardır. Diğer taraftan hukuk davalarının azalması adliyenin işleri hafifleyecektir.

Yeni bir hafriyat

Adananın Kalekapısı mntakasında şehrimiz müze müdürü Yalman Yalın'ın idaresi altında yeni bir hafriyata başlanmıştır. Şimdilik bu kazı hakkında bir şey söylemek doğru olmamakla beraber müsbet bir netice alınacağına ümit beslenmektedir.

Diğer taraftan, şehrimizde açılması mukarrer olan İslâm eserleri müzesi hazırlıkları da son safhaya gelmiştir.

Çukurova piyasası

Şimdiye kadar pamuk rekoltasından 14 milyon kilo satıldı

Adana (Hususi) — Yeni ihracat kararnamesinin müsbet akisleri bilhassa Çukurovada geniş olmuştur. Artık piyasa tamamen denecek şekilde normalleşmiştir. İhracat faaliyeti artmış, her türlü mahsul için alıcılar çoğalmış, talep artmıştır.

Pamuk fiyatları da yükselmekte dir. Yirmi gün evvel 35 kuruş olan baş fiyat bugün 41-42 dir.

Önümüzdeki günler piyasasından çok ümidvar olan bazı mali vaziyeti verinde çiftçiler mahsullerini elde tutmaktadırlar.

Borsa harici satışlar olduğundan, kat'i bir rakam elde etmek imkânı yoksa da, kuvvetli tahminlere göre bu yıl pamuk rekoltasından 14.000.000 kilonun satıldığı söylenmektedir. Asaî vukarı, elde daha 16.000.000 kilo pamuk bulunmaktadır.

Önümüzdeki yıl ekimi için çiftçi hazırlıklara başlamıştır. 940 ekim sahasının bu yıldan yüzde otuz fazla olacağı ümit edilmektedir.

Bu yeni müzemiz bu aylar içinde açılacaktır. Bu müze çün zengin olacak, bütün cenubun İslâm medeniyeti eserlerini içinde toplamış bulunacaktır.

Diğer taraftan Ankarada yeni tesis edilecek Bedesten müzesine Adana müzesi 300 parça eser göndermektedir. Bu eserlerin bir kısmı istasyona nakledilmiştir. Gönderilen bu eserler şimdiye kadar cenub hafriyatında elde edilen tarih vesikalarının en zenginidir.

Seyhan barajı inşaatı

Büyük Seyhan barajı inşaatı ilerlemektedir. Sol kısım beton temellerin atılmasına devam olunuyor. Diğer taraftan sağ sahilde de ameliyeye başlanmıştır.

Niksar Halkevinin faaliyeti

Niksar (Hususi) — Kazamız Halkevi gösterit kolu temsililerine devam etmektedir.

Geçenlerde köylü ve kasabalı halka parasız olarak gösterilen (Ateş) piyesi

zevkle seyredilmiştir. Genç kaymakamız Şekibin bu sahada gösterdiği alâka kayda şayandır.

Gönderdiğim resim, temsile iştirak eden Halekevi mensublarını gösteriyor.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

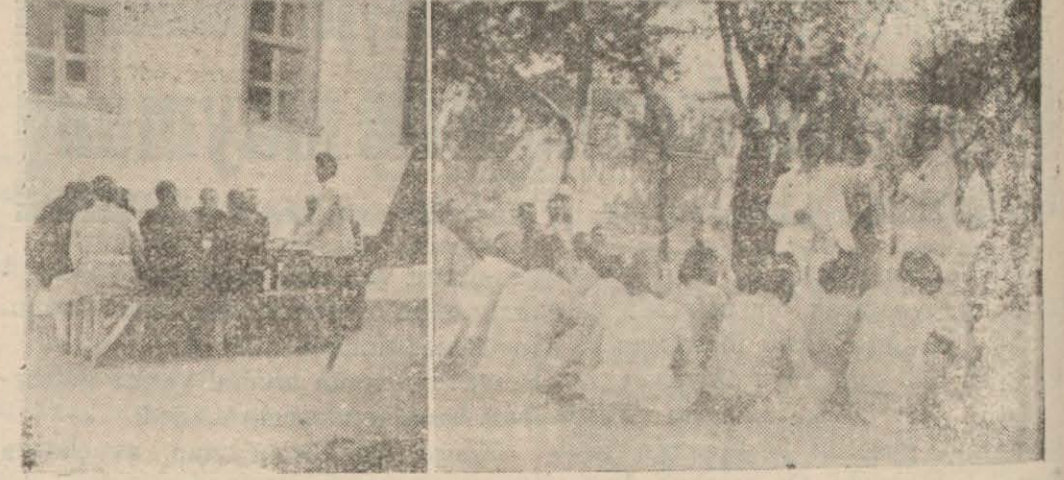

— Hasan Bey, bugünlerde tabelâcıların zevkine payan yok.

... Nerede ise kuş gibi uçacaklar.

... Neden bövie oluyor merak ettim.

Hasan Bey — Merak edecek ne var azizim, ki tablardan sonra yanlış tasahihî sırası tabelâlara da gelecekse onlara da oldukça iş çıkacaktır da.

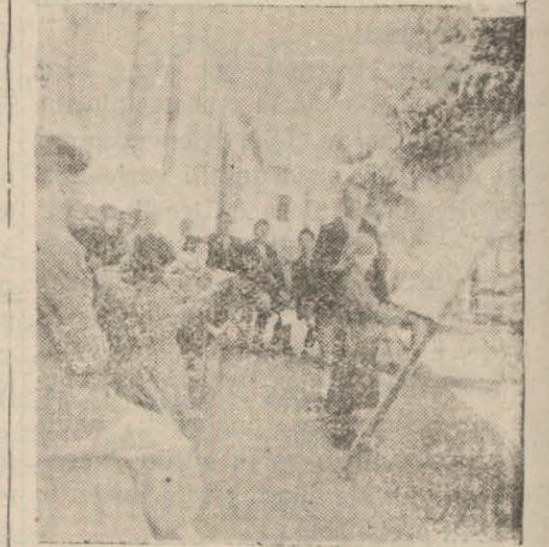
Erzincan eğitimcileri ders görürlerken

Erzincanda bu yıl 129 eğitimci yetişti

Doğuda her köy için büyük ve ehemmiyetli bir eleman olan bu eğitimciler Erzurum, Sivas ve Gümüşhane'ye dağıldılar

Kursların bu yıl artırılması bekleniyor

Erzincan (Hususi) — Hükümetimizin faydalı eserlerinden biri de maari-fe verilen hız ve ehemmiyettir. Yurdun her kösesinde olduğu gibi Erzincanda da yıldan yıla sayısı artan köy okullarının yetiştirdiği talebe miktarı taşkın bir yekûna balığ olmaktadır. Eski zamanlarda ve daha doğrusu Cumhuriyetin ilânından evvel bir okumuş kimse bulmak için zavallı köylülerimiz köyden köye giderek mektublarını okuturken bugün herhangi bir köye git-seniz büvüğü, küçüğü, kadını, erkeği hepsi gazete okumakta ve mektublarını kendileri yazmaktadırlar. İşte bu suretle tenevvür etmekte olan köylümüşze nu feyzi aşlayan hükümetin faydalı olarak yetiştirdiği köy eğitimcileri köylerde bir öğretmen değil, aynı zamanda buldukları köylerin ziraat, hayvan yetiştirme, hayvan bakımı ve sıhhi bakımlar hususunda da birer elemandırlar. Eğitimci kurslarımızın yurda temin ettikleri faydalar saymakla bitmeyecek derecededir. Bu kurslar gelecek

Eğitimciler ders gösterirlerken

yıl içinde artırıldığı takdirde faydaları da o nisbette geniş olacaktır.

Erzincan eğitimci kursundan bu yıl mezun olan ve değerli muallimlere büyük gayret ve mesailerle yetiştirilen 129 eğitimci ders sonu münasebetile Halkevinde üç müsamere vermişlerdir. Eğitimciler müsamereyi müteakib Erzurum, Gümüşhane, Sivas vilâyetlerine dağılmışlardır.

Ürgüde Topuz dağında feci bir kamyon kazası

İki kişi öldü, 14 kişi de yaralandı

Ürgü (Hususi) — Bayramın ikinci günü Kayseri ile Ürgü arasında bir kamyon kazası olmuş, iki kişi ölmüş, 14 kişi de yaralanmıştır. Kayseriden kalkan şoför Osmanın idaresindeki posta kamyonu içinde 16 yolcu olduğu halde hareket etmiş, saat 13 de Ürgüde bir saat mesafede Topuz dağında freni bozularak 100 metre yüksekten bir uçuruma yuvarlanmıştır. Sukut esnasında şoför muavini Mürtaza kendisini kamyonun dışarı atması ve kurtulmaya muvaffak olmuş ve kasabaya gelip hadiseyi haber vermiştir.

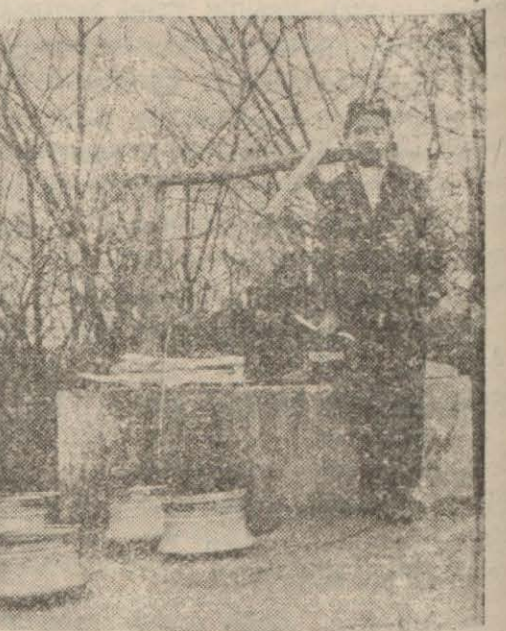
Mahalline giden zabıta şoför Osman ve hususî muhasebe tahakkuk memuru Samiyi ölü olarak bulmuştur. Ağır yaralılardan dördü Kayseri memleket hastanesine kaldırılmış, diğer 10 hafif yaralı kazaya götürülmüştür.

Gönende ziraat asayişsizliği

Biga (Hususi) — Burada tarla sahiplerinin hiç de hoşuna gitmeyen, kendilerini her yıl mutazarrır eden sakim bir âdet vardır. O da tarlalardan mahsul alındıktan sonra içlerine hayvan salverilip başıboş gezdirilmesidir. Bütün ovada hayvan gezmiye başlarken, arada henüz mahsulünü toplamamış bir tarla sahibi tek başına malına beççilik yapmaya mecbur olmakta ve bu yüzden hayli zahmet çekmektedir.

Bu suretle binlerce hayvan tarafından aylarca çiğnenmiş olan tarlalar, kerpîç gibi kaskatı kalmakta, içlerine sapan batmamaktadır. Bu ziraat asayişsizliği yüzünden bire yirmi veren bir tarla, şimdi verimini bire beş nisbette azaltmıştır.

Ekinlerin içinde yazın yağmursuz ve sıcak günlerinde koyun ve kara sığır sürülerinin, adeta bir mer'a imiş gibi gezmeleri, yıllardanberi tarla sahiplerini bîzar etmekte olduğundan alâkadarların buna bir care bulmaları beklenmektedir.

Çorlunun güzel bir köyü : Veliköy

Çorlu (Hususi) — 130 evden başka Cumhuriyet Halk Partisi, okuma ve heyet odası, köylünün ufak tefek işlerini ve ihtiyaçlarını temin edecek kudrette bakkalı kahvehanesi ve demircisi, millî gün ve bayramlarda toplanıp güllüp oynadıkları, ortasında Atatürk büstünün süslediği Cumhuriyet meydanına malik bulunan ve köy kânununa tabi olarak idare ve temsil edilen Veliköy ekmeğini bağlandığı topraktan çıkaracağına inanmış çiftçi çalışan insanlar ile meskündür. Halk burada umumiyetle su ihtiyacını muntazam yapılmış kuyulardan tedarik eder. Resmimiz Veliköyde kuyudan su çeken sevimli bir köylü çocuğunu göstermektedir.

Bigada kuş saçması yok

Biga (Hususi) — Burada her sene olduğu gibi bu av mevsiminde de ufak saçma bulunmadığından şikâyet edilmemektedir. Bura barut bayiinde aylar dauberi üç numaradan yukarı saçma bulunmamakta, halk birçok küfletlerle küçük saçmaları Balıkesir ve Çanakkaleden getirmektedir. Bu hususta aid olduğu dairenin alâkası beklenmektedir.

Mazon Meyva Tuzu

Mahkemelerde: Satiye davasına dün de Ağırcezada devam olundu

(Başarılı 4 üncü sayfada)
Satiye binası ve arsaya kıymet takdir ettik. O civardaki arsaların satış vaziyetleri gözönünde tutularak, arsaya kıymet koymuştuk. Dolma arsa için de, mezkûr arsanın doldurulmasında Satiye şirketince sarfölanın miktarı hesablandı; kıymet tesbit edildi. Bu kıymete belediye tasarruf hakkı ilâve olunursa, arsanın hakiki değeri meydana çıkar. Biz bunu hesaba katmadık. Zaten satışta belediye hakkı tenzil edilerek, bize verilen senede bu hak çıkarılmış olduğundan, rapora ilâve etmedik. Belediye bu

arsa için metre başında 6 lira kıymet koymuştur.

Denizbank muhabere memurları da, dün Ağırcezada şahid olarak dinlenmişler ve yolsuzluk hâdisesile alakalı bazı teferruat etrafında izahat vermişlerdir. Saat 15 de başlayan celse saat 19 za kadar fasulasız devam etmiştir.

Mahkeme, Ankarada bulunduğu anlaşılın Millî Emlak Müdürlüğü İzzetin istinabe yoluyla, diğer şahidlerin de vaktin geçikmesi dolayısıyla gelecek celsede dinlenmelerine karar vererek, muhakemeyi talik etmiştir.

Şehir işleri:

Kültürparkın haritaları hazırlandı

Taksim bahçesinin arkasındaki sırta Kültürpark yapılacağını yazmıştı. Hülûtparkın bir taksim beş yüz nisbetinde haritaları hazırlanmıştır. Nafia Vekâleti bahçeler mütehasısı Lovo Kültürparkın tafsilât planları hazırladığı esnada Ankaradan şehrimize gelecek, planlar üzerinde meşgul olacaktır.

Taksim kuşlasının arkasındaki sahada yapılacak çocuk bahçesinin yapılmasından sarfınazar edilmiştir.

Polis'e:

Attan düşen bir adamın bacağı kırıldı

Kanlıca Muhacir mahallesinde oturan Salih adında bir şahıs dün atına binerek Çubuk uya gelirken, hayvanın birdenbire ürkesile yere düşmüştür.

Bu düşme sonunda bacağı kırılan Salih imdadı sıhhi ile Nümen hastanesine kaldırılmıştır.

17 kumarbaz yakalandı

Beyoğlunda Yeniçarsıda Çiçekçi sokakında bir apartımanda kumar oynanmakta olduğu zabıtaca tesbit edilmiş ve evvelki gece burada yapılan anı bir baskın neticesinde 17 kumarbaz cürümüşhüd halinde yakalanmışlardır.

Mustafa, Hüsnü ve Mehmed adındaki şahıslar tarafından işletilen bu kumarhane de aynı zamanda memnu silâhlar da bulunduğundan zabıta bu hususta da takibata başlamıştır.

Kumarbazlar dün Beyoğlu meşhûd suçlar hâkimliğine teslim edilmişlerdir.

Toplantılar:

Okuma kurslarının müddeti uzatıldı

Bakırköy Halkevinden: Evimizde açılacak evvelce ilân edilen bilmiyenlere türkçe okuyup yazmayı öğretecek kursa kayıtlı müddet uzatılmış, ders saatleri müdâvimlerinin iş ve güçlerine mâni olmayacak şekilde tesbit edildiği gibi kursun nihayetinde okuyup yazmayı öğrenmiş olanlara vesika verilmesi de kararlaştırılmıştır.

İstiklâl'in İkinci vesika fotoğrafı ile birlikte hergün saat 9 dan 18 e kadar Halkevi idare memurluğuna müracaatla kaydolunmaları ilân olunur.

Dün Ülev vapuru Bir motörü hatırdı

Dün akşam limanda bir kaza vukua gelmiş. Denizyolları İdaresinin Ülev vapuru Köprüye yanaşmak üzere Sirkeci sahilinde manevra yaparken, Halice girmek üzere bulunan, içi boş tenekeli yüklü motöre yan tarafından çarpmış ve ikiye parçalanıp batmıştır.

Kaza sırasında tayfalardan biri sular arasında kaybolmuş ve bulunamamıştır. Tahkikata zabıtaca el konulmuştur.

Galatasaray Lisesi Alm, Satım Komisyonu Başkanlığından:

Cins	Muhammen miktarı	Tahmin F.	İlk teminat
	Kilo	Kr.	Lira
Kaynak	1000	130	98

Galatasaray lisesinin Mayıs 1940 sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı kaymağın 17/XI/1939 günü yapılan açık eksiltmesinde istekli çıkmadığından on gün temdit edilerek 28/XI/1939 Salı günü saat 15 de İst. Beyoğlu İstiklâl cad. No. 349 da Liseier Muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca açık eksiltmesi yapılmıştır.

İstiklâl Ticaret Odasının yeni yıl vesikası ve ilk teminat makbuzatları birlikte belli gün ve saatte komisyonla gelmeleri ve şartnameyi görmek için okul idaresine müracaatları. (9569)

Müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, temizler, MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE EULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir. *Mazon isim ve Horos markasına dikkat.*

Bir doktorun günlük notlarından

Burun kanamaları

Burun kanamaları muhtelif yaşlarda muhtelif sebepler ve münâlara atfedilen seriri arazdan maduttur. Meselâ çocuklarda ve gençlerde faktürdem, zâfi u - muni ve bilhassa hemofili dedikleri kanın pıhtılaşma kuvvetinin azalmasından veyahud büsbütün bitmesinden tevelliü eder. Ufak bir sebeple bir kanama Arız olursa artık onu dindirmek çok müşkül olur. Hatta bazı vakalarda mümkün bile olmaz.

Hemofili halinde başka çocuklarda ve gençlerde burun kanamaları herhalde zâfi umumiyeye istidadi derkiye, ve kan-sızlığa delâlet eder. Bundan başka burun, boğaz ve diğer civar azanın mevzî müzmin tahrişleri veya İltihablarını da nazari dikkate almak lazımdır. Meselâ Burun ve burunun arkasında polip yani ahtapotlar teşekkül eder ve ufak sebeplerle kanarlar. İhtiyarlara gelince onlarda burun kanamaları büsbütün başka suretle izah edilmek lazımdır, buraya da geliz ve tedavilerini birden sara ile izah ederiz.

Cevap isteyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muakbelesiz kalabilir.

RADYO

Anlara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 70 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

SALI 21/11/939

12.30: Program ve memleket saat ıvarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalınlar: Vecihe, Fahre Pervan, Refik Fersen. 1 - Okuyan: Meharet Sağnak. 1 - Pesrev. 2 - Nikogos - Şarkı: (Var mı hacet.) 3 - Udi Ahmed - Şarkı: (E-deli atı nazar.) 4 - Roşad Ezer - Acemşiran şarkı: (Ey benim güzel kuzum.) 5 - Sadullah Ef. - Sevkeza şarkı: (Aydı neva - har.) 6 - Salt Dede - Sevkeza saz semâsi. 2 - Okuyan: Muzaffer İkar (Yeni şarkı ve türküler.) 1 - Sedettin Kaynak - Hicaz şarkı: (Meğer ben aldandım.) 2 - Sedettin Kaynak - Hicaz türküsü: (Tuna.) 3 - Sedettin Kaynak - Hicaz türküsü: (Benim yarım gelişinden bellidir.) 4 - Sedettin Kaynak - Ural türküsü: (Deli gönül gezer gezer gelir.) 13.30 - 14: Müzik (Karsık hafif müzik - Pl.) 18 Program. 18.05 Memleket saat ıvarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25 Müzik (cazband - Pl.) 18.55 Konuşma (İktisad sanati). 19.19 Türk müziği: Klasik program. Ankarada radyosu kâme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 19.50 Konuşma (ormanlarımızı tanıyalım ve koruyalım). 20.06 Türk müziği: Karsık program. 21 Konser takdimi: Halil Bedii Yönetken. 21.15 Müzik (radio orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar). 1 - L. Cherubini: Medea uvertürü. 2 - W. A. Mozart: Hafner serenadı. 3 - Rossini: Sevilla berberi operasından uvertür. 4 - Joh. Strauss: Wein, Web, und Gesang (vals). 22 Memleket saat ıvarı, ajans haberleri: ziraat, eham - tabvîlât, kambivo - nukud borsası (fiat). 22.20 Serbest saat. 22.30 Müzik (oda müziği - Pl.). 23 Müzik (cazband - Pl.). 23.25 - 23.30 Yarınki program ve kapanış.

★

Herzün yalnız kısa dalga 31,7 m. 9465 ke/s postamızda nesredilmekte olan yabancı dillerde haberler saatleri aşağıda gösterilmektedir:

İranca: Saat 13,00 ve 18,45 de
Arapça: 13,15 ve 19,45 de
Fransızca: 13,45 ve 20,15 de

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul şehrindekiler:
Şehzadebaşında: (Üniversite), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Sarım), Alendarda: (Sırrı Asum), Beyazıda: (Belkis), Fatihde: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübdede: (Arif Beğir).
Beyoğlu şehrindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Dalrede: (Güneş), Taksimde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargileçyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Süleyman Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler:
Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Üsküdarıda: (Selmiye), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

Meyvalarda neşvünemanın ehemmiyeti

(Başarılı 7 inci sayfada)

ha fazla bırakıyorlar. Üzerlerinde leke kalacağı için, ağacın dallarına dokunan meyvaları da koparmalıdır.

«Seyrekleştirme mevsimi Temmuz kadar devam edebilirse de, bu ameliye ne kadar geciktirilirse bundan gerek ağaca, gerek meyva olacağı fayda da o kadar azalır. Seyrekleştirmeyi elle de küçük makaslarla da yapmak mümkündür.

«Bir ağaç adamakıllı seyrekleştirildikten sonra, yere düşen emaların miktarı müstahsil kat'iyen ürktümemelidir. Çünkü toplama zamanında; daha fazla seyrekleştirmediğine pişman olacağı şüphesizdir. Bunu bilen meraklı bahçıvanlar, seyrekleştirmeyi pek fazla ehemmiyet verirler.»

Bundan anlaşılıyor ki, iyi kalitede meyva elde etmek için, mevsiminde yapılacak bir seyrekleştirmenin büyük tesiri var -

dır. Bizde bir kısım köylünün, meyva için para kazanamayışı ekseriya bu sebeptendir. Eğer seyrekleştirme ve buna benzer diğer basit ameliyeleri yapmakta ihmal etmezsek hem daha çok, hem daha yüksek kalitede meyva istihsal edeceğimiz şüphesizdir. Böyle olunca da meyva ticaretindeki kazancın büyük payı, manava değil, köylüye düşecektir.

Hâsılı senin bu yıl - bunca ihtimam rağmen - iyi meyva alamayışının sebebi, bu yüklü ağaçları seyrekleştirmemektir. Ümid ederim ki gelecek yıllar bu eiheti ihmal etmezsin.

— Ona ne şüphe? Bende bu meraklı varken, öğrendiklerimi yapmamaklığım imkân var mı?

Meraklı dostumla dahi gitmiştik. Evrin büyük hanımı hatırlatmasaydı önümüzde gelen kahveleri de buz gibi içecektik.

Tarımın

İstanbul Belediyesi İlanları

20/11/939 Pazartesi günü yapılacak imtihanla 21/11/939 Salı günü yapılacak imtihanlar geri bırakılmıştır.

Hesab işleri müdüriyetinde münhal bulunan 20 lira maaşlı memuriyetler için 23/11/939 Perşembe günü saat 14 de imtihan yapılacaktır.

Atideki şartlı halz olan taliblerin istida eli müracaat etmeleri ve 22/11/939 Çarşamba günü akşamına kadar vesaikini Hesab İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur. Belediye memurlarından arzu edenler bu imtihana girebilirler.

Dübel şartları.

1 - Lise mezunu olmak.

2 - Askerliğini yapmış olmak veya askerlikle alakası bulunmamak veya muccel olmak.

3 - Yaşı 18 den aşağı ve 35 ten yukarı olmamak.

4 - Sıhhati yerinde olmak.

Aranılacak vesikalar.

1 - Nüfus cüzdanı.

2 - Mekteb sehadetnamesi.

3 - Askerlik vesikası.

4 - İki knta fotoğraf.

Orta mekteb mezunları için de 22/11/939 Çarşamba günü saat 14 de imtihan yapılacaktır.

Evvelki ilândaki şartları halz olanların 21/11/939 akşamına kadar müracaatları tebliğ olunur. (9565)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezi, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İlacıyla günde 3 keşe alınabilir.

Yapı ve İmar İşleri İlanı

Nafia Vekâletinden:

1 - İstekli çıkmamış olan Temyiz mahkemesi binası kurşun çatısının tamiri işi gene aynı şartlarla tekrar pazarlığa konulmuştur. Keşif bedeli 4879 lira 08 kuruştur.
2 - Eksiltme 24/11/939 Cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı ve İmar İşleri Eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.
3 - Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 12 «on iki» kuruş bedel mukabilinde Yapı ve İmar İşleri Reisliğinde görülebilir.
4 - Eksiltmeye girebilmek için istekillerin 365 «üç yüz altmış beş» lira 98 «doksan sekiz» kuruşluk muvakkat teminat vermeleri lazımdır. «5889» «9548»

İstanbul Defterdarlığından:

Şişli Feriköy ikinci kısım mahallesinin Hacmansur sokağında 41 numaralı bodrum ve taraca ile beraber (8) satıblı her dairesi 4 oda, mutfak ve helâyi şamil olmak üzere altı daireli, çamaşırlığı ve müteaddid depoları ve bir kuyu ile bahçeyi havi kâğır Sazanof apartmanının mülkiyeti 4500 dört bin beş yüz lira muhammen bedel üzere rinden açık artırma yoluyla satılığa çıkarılmıştır.

Satış bedeli nakden ve peşindir. İhale 23/11/939 Perşembe günü saat 14 de millî emlak müdürlüğünde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin 337,5 üç yüz otuz yedi buçuk liralık muvakkat teminatla muayyen gün ve saatte komisyonla müracaatları (9165)

SATILIK ÇAM TOMRUĞU

Dursunbey Alaçam Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinden:

1 - Dursunbey Devlet Orman İşletmesi istasyon deposunda istifte mevcut (400) adet muaddili (466) metre mik'ap (031) desimetre mik'ap çam tomruğu açık artırma ile satılığa çıkarılmıştır.
2 - Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
3 - Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir orman çevirge müdürlüklerinde ve Dursunbey revir âmirliğinde görülebilir. Tomrukların beher metre mik'abının muhammen bedeli (11) lira (70) kuruştur.
4 - İstekillerin % 7,5 muvakkat pey akçelerle 27/11/939 Pazartesi günü saat 15 de Dursunbey revir âmirliğine müracaatları ilân olunur. «9540»

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Kurumumuz kadrosunda «200» lira ücretli bir santral mühendisliği ile «100» lira ücretli elektrikçi ustahı münhaldir. Şartlı öğrenmek isteyenlerin 27/11/939 Pazartesi günü saat 15 e kadar Enstitü Rektörlüğüne müracaatları. «5888» «9647»

Ya'nız bir tüp kullandıktan sonra aynaya bakınız

Radyolin in

Mükemmeliyeti hakkında en son ve doğru sözü size o söyleyecektir. Bombayaz pırıl pırıl parlayan dişler, tatlı bir nefes, pembe, sıhhatli diş etleri, temiz bir dil, mikropsuz bir ağız... İşte

RADYOLIN in eseri!

Bugünden itibaren sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

günde 3 defa

RADYOLIN

KULLANMIYA BAŞLAYINIZ!

Muhasebe

Memuru Aranıyor

Usulü defteriye vakıf ilmi muhasebe memuruna ihtiyaç vardır. Tabloların en aşağı o ta tahsili ve mecburi askerlik hizmetini bitirmiş ve tecrübe görmüş sıhhati yerinde olmaları şarttır.

Ehliyetlerine göre 80 - 120 liraya kadar maaş verilecektir.

İsteklilerin şirkete yazacakları mektuba şimdiki kadar çalıştıkları yerlerden alımlıkları vesikalarla fotoğrafı bir kiti hüviyet varakası ve tahsil vesikası suretlerini bağhyarak

Kayseride Elektrik Şirketi

Müdüriyetine göndermeleri ilân olunur.

Istanbul İnhisarlar Baş Müdürlüğünden:

Hükümü İkinciyeşrin sonunda bitecek olan müsirat tezkerelerinin yenilenme muamelesine 22/11/939 gününde başlanılarak 5/12/939 Salı günü akşamına kadar devam edecektir.

Tezkerelerini teccid ettirmek isteyen satıcıların tayin olunan günlerde ellerindeki tezkerelerle Kabataşta kâin Başmüdürlüğümüze müracaat etmeleri ve 5/12/939 tarihinden sonra tezkerelerini yenileyerek içki satanlar hakkında kanuni takibat yapılacağı ilân olunur. «9305»

İyi giyinmek, güzelleşmek istiyor musunuz?

CKM

Istanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Mevsiminde kesilmiş 7 metreliklerden 100 adet, 8 metreliklerden 200 adet, 9 metreliklerden 100 adet, 10 metreliklerden 100 adet ki cem'an 500 adet Üsküdar'da teslim ve 7 metreliklerden 10 adet de Bakırköyde teslim ki cem'an 510 adet kestane telgraf direği müteahhidin taahhüdünü yapamaması hasebile nam ve hesabına olmak üzere açık ekzaltmeye konulmuştur.

Eksiltme 29/11/939 Çarşamba saat 16 da B. Postahane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

7 metreliklerin beherinin muhammen bedeli 450 kuruş, 8 metreliklerin 550 kuruş, 9 ve 10 metreliklerin 700 kuruş, hepsinin 2995 lira ve muvakkat teminat 224 lira 63 kuruştur.

İsteklilerin şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkur müdürlük idari kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatlerinde de muvakkat teminat makbuzu ve 939 senesi için muteber Ticaret Odası vesikasıyla birlikte Komisyona müracaatları. (9309)

SILKO

ROMATİZMA, LUMBAGO, SİYATİK, ARKA BEL, DİZ, KALÇA ağrılarını teskin ve izale eder

Asipin Kenan

Sizi; SOĞUKTAN, NEZLEDEN, GRİPTEN, BAŞ, DiŞ ve bütün ağrılardan ve kırıklıklardan koruyacak ilaçtır.

Ankara bersası

Açılış - Kapanış fiatları 20 - 11 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5 24	5 2375
Neu - York	1 0 035	1 0 036
Paris	2 9775	2 9781
Milano	6 8 7	6 8 3
Cenevre	29 8 75	29 42
Amsterdam	9 8	09 6 75
Berlin	21 52	21 51
Bükşet	6 97	0 97
Atina	1 315	1 315
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	13 825	18 675
Varşova	—	—
Budapeşte	23 8175	28 8075
Bükreş	0 2	0 91875
Belgrad	2 491	2 495
Yokoham	81 4	81 6 5
Stokholm	81 31 5	81 6 5
Moskova	—	—

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	1	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	14 0	750	400	150
YUNANİSTAN	23 00	1220	710	270
ECNEBİ	27 00	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf: Son Posta

Telefon : 20203

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20.30 da

Şermin

Raşid Rıza ve Sadı Tek tiyatrosu Bu gece Kadıköy Hâle sinemasında

Teş Parçası

Ayrıca: Vodyil Yarın gece Bakırköyde büyük temsil

Her akşam Bayan Muallâ ve Salâhattin Pınar ve arkadaşları tarihi kostümlü tablo Saz caz, kabare, varyete Her pazar bütün programla içkisiz çaylı matine

Halk Opereti - Akşam saat 9 - da Eski Hamam Eski Tas

Doktor. İ. Zati Öğel

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 »
Üçüncü	sahife	200 »
Dördüncü	sahife	100 »
İç sahifeler		60 »
Son sahife		40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlası miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tanzimatî tarifemizden istifade edeceklerdir Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

Hâsencik Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

1. GENÇLİK 2. GÜZELLİK 3. SİHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu m'ziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV

temin ecebilir,

- 1 - KREM PERTEV: Bir tuvalet müsta'zıdır. Lâce bir ilana ve yapılarındaki hususiyeti itibarile yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mâni olur. Deri yüzüne ve gergin tutar.
- 2 - KREM PERTEV: Bir güzelliği vasıtasıdır. Genişlemiş mesameli si'ştirarak cilddeki pürüz ve kabarcıkları giderir. Çi ve lekeleri iz le eder. Teni mat ve seffâf bir hale getirir.
- 3 - KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri güdelerini frazalarını düzeltir. Si'vice ve siyah noktaların tezâhürüne mâni olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir.

Kuru ciltler için yağlı ve yağlı cildler için yağsız hususî tüp ve vazoları vardır.

DERMAN

KAŞELERİ

BAŞ, DİŞ, ağrıların, ROMATİZMA sancularını, SİNİR rahatsızlıklarını

DERHAL geçirir. GRIP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilaçtır.

İcabında günde 1 - 3 kaşe alınır. Her eczanede bulunur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

Türkiye Cümhuriyeti

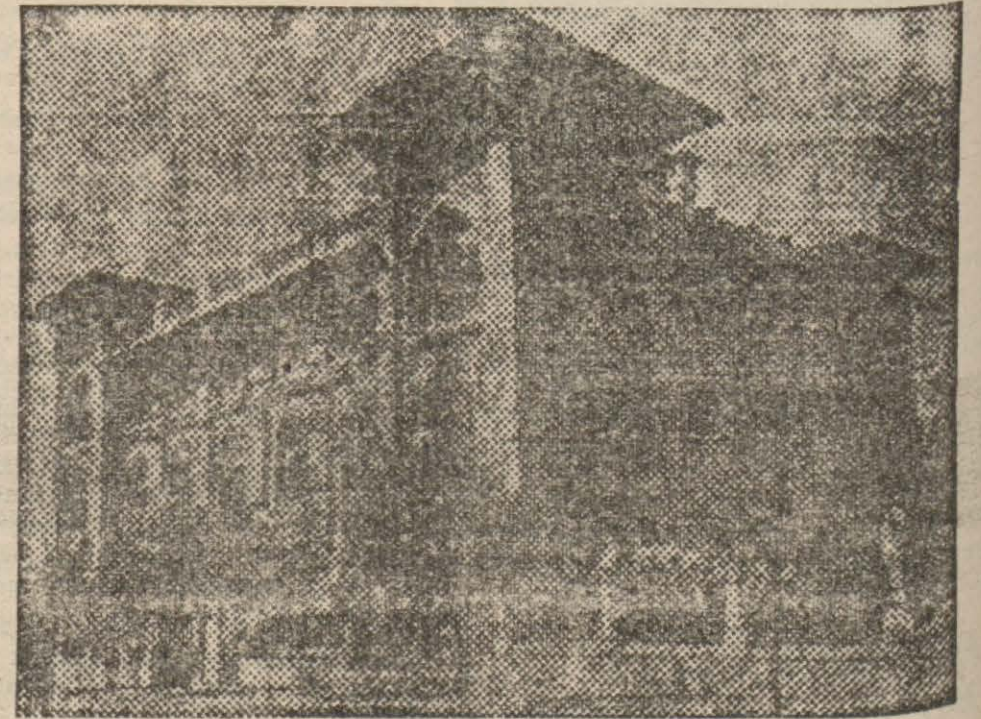
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "	2,000 "
4 "	250 "	1,000 "
40 "	100 "	4,000 "
100 "	50 "	5,000 "
120 "	40 "	4,800 "
160 "	20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.